

OBČASNÍK

JAMU

JANÁČKOVA AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V BRNĚ

2008/I-II

Slavnostní řeč, která nebyla pronesena*

Byl jsem požádán, abych jako jeden z těch, kteří dnes přijmou své profesorské jmenování, pronesl před tímto slavnostním shromážděním krátký proslov.

Zakladatel této starobylé ALMA MATER, Otec vlasti, císař a král, Karel IV., vložil do základajících listiny univerzity několik intencí, nad nimiž se i dnes, v jiných podmínkách jiného světa, můžeme znovu zamýšlet. Předně v ní vyhlásil, řečeno dnešním žargonem, svůj rámcový program „vzdělání pro konkurenceschopnost“, neboť si přál: *aby věrní obyvatelé království nebyli již více nuceni a za zbytečné mohli pokládat, za účelem vyhledávání věd kraj světa obcházet, k cizím národům se obracet, a v cizích zemích se doprošovat almužny.*

Císař, král a zakladatel si byl rovněž vědom, nakolik univerzita potřebuje autonomii, a proto velkoryse garantuje, že budou *neporušitelně (inviolabiliter)* zachovávány všechna privilegia, výsady a svobody (*privilegia, immunitates et libertates omnes*), kterých z královské moci užívají a kterým se těší doktoři a žáci jak na učení pařížském, tak i boloňském.

První rektor Masarykovy univerzity a významný český národohospodář Karel Engliš tutéž myšlenku vyjádřil takto: „Univerzita nemá svobodu, nemá-li autonomii“ (*Věčné ideály lidstva*, s. 139), avšak autonomie je „jako svéprávnost člověka; musí k ní dozrát, být schopen poznání pravdy a hodnocení dobra“ (s. 143).

Za třetí se Otec vlasti v základajících listině štědrě a z vlastního rozhodnutí zavazuje k materiální podpoře vysoké školy; nepodmiňuje svou podporu ochotou instituce vzdávat se své autonomie, jak je to dnes časté; docela naopak: vítá autonomii a zároveň slibuje svou podporu. Jak šťastná to byla doba, která viděla ve vzdělání především znak důstojnosti člověka obdařeného rozumem a důstojnosti celé země, která je vzděláním, jak praví, „ozdobena“, a teprve na druhém

Dokončení na straně 2

uvnitř čísla:

Dokument ze Dnů neklidu

Mezinárodní varhanní soutěž
Grand prix de Chartres

Životní jubilea Aleny Veselé
a Aloise Hajdy

Rozhovory s Wolfgangem
Spitzbardtem a Martou
Beňačkovou

Projekt ESF a konference EMC

Ohlédnutí za festivalem
Setkání/Encounter
a Mezinárodní soutěží
Leoše Janáčka

Inscenace Hudební fakulty
nejen v Komorní opeře

Vzpomínky na Jaroslavu
Suchomelovou, Aloise Piňose
a Pavla Kleina

Recenze na naše knihy

Elektronické služby Knihovny

Náš student v Portsmouthu

University of Ljubljana

* Dne 19. května 2008 byli v sálu Karolina prezidentem republiky jmenováni noví profesori českých vysokých škol. Za Janáčkovu akademii to byli Alena Vlasáková a Petr Osolsobě. Při každém jmenování jsou dva profesori požádáni, aby si připravili slavnostní řeč. Této cti se tentokrát dostalo prof. Petru Osolsoběmu, který dal nakonec přednost svému kolegovi prof. Janu Jirákovvi.

*Inscenace hry José Triany
Noc vrahů v režii studentky DIFA
Evy Rysové získala v červenci 2008
cenu na 20. Mezinárodním
festivalu univerzitního divadla
v marocké Casablance.*

— Lenka Jakubíková a Václav Víték v inscenaci Noc vrahů —

místě stojí užitek z něj plynoucí. Tím odpovědnější je však úkol těch, kteří dnes slavnostně přijímají akademickou profesuru – kéž jsme jí vždy hodni a kéž jí neužíváme ke své vlastní ozdobě, nýbrž a především k prospěchu a ozdobě naší země, školy a oboru.

Význam vysokých škol v životě vědeckém, národním, kulturním i uměleckém zůstává nesporný, a to i v době nejnovějších komunikačních technologií umožňujících rychlou výměnu informací. Školy nejsou totiž jen místem výměny a předávání nových poznatků, ale také místem osobního zrání, postupného osvojování mnoha nealgoritmizovatelných dovedností, které nás jednak k těmto poznatkům vedly a jednak jsou podmínkou jejich úspěšné budoucí aplikace, jak v určitém vědeckém či uměleckém oboru, tak i v celé společnosti. A tak, má-li si člověk osvojit myšlenkový řád, jehož prostřednictvím poznává řád světa, a má-li jeho poznání dále předávat, musí vedle teoretických znalostí nabýt i praktické rozumnosti, vytrvalosti, stále se učit odvaze, pokoře a spravedlnosti.

Vzpomeňme v tuto slavnostní chvíli s vděčností na všechny ty, kteří nám po celý dlouhý čas pomáhali. Nejdříve na naše nejbližší, rodiče, rodinu a věrné přátele; na ty, kteří nám vštěpovali touhu po poznání i radost z poznání, na blízké, kteří dokázali trpělivě a s láskou přenechat našim studiím čas, který měl po celá léta vlastně patřit jim. Rovněž na ty z našich kolegů, kteří se sympatií a přízní sledovali naši práci a pomáhali nám najít mnohá řešení třeba už jen tím, že nám pozorně naslouchali. Vzpomeňte těch z našich učitelů, kteří nám předali nejen mnoho znalostí, ale i část své životní moudrosti a v dobrém nás uměli poúčit i povzbudit.

A vzpomeňme rovněž s úctou na dílo našich předků, na odkaz těch, kteří kdysi v podmínkách nesrovnatelně obtížnějších sbírali a třídili vědecké poznatky a šířili naši vzdělanost a umění s obětavostí, která nás přes údobí mnohých desetiletí a staletí plní úctou a nabádá k pokoře.

Petr Osolsobě

Mezinárodní varhanní soutěž GRAND PRIX DE CHARTRES

Mezinárodní hudební soutěže jsou důležitou etapou pro budoucí kariéru mladých umělců. Celý svět dnes zná mezinárodní soutěž v Ženevě, Chopinovu soutěž v Moskvě nebo soutěž Marquerrite Long-Jacques Thibaud ve Francii. Mezinárodní varhanní soutěž v Chartres patří dnes mezi tyto světové soutěže nejvyšší úrovně.

Pozvání do poroty této soutěže mě mimořádně potěšilo. Je to jedna z nejslavnějších světových soutěží tohoto oboru. Byla založena v roce 1971, od roku 1974 probíhá jako bienále. V porotách se vystřídalo mnoho významných světových varhaníků. Zjistila jsem, že jsem prvním českým porotcem v celé historii soutěže, považuji proto pozvání za velkou poctu. Soutěž se koná ve dvou kategoriích, v interpretaci a v improvizaci. Letos zasedala sedmičlenná porota, z toho čtyři Francouzi a tři zahraniční porotci. Předsedou poroty byl profesor Francois-Henri Houbart. Přihlášeno bylo 55 kandidátů. Vlastní soutěži předcházelo výběrové předkolo. Z anonymních nahrávek bylo vybráno 18 kandidátů pro interpretaci a 8 pro improvizaci. První dvě kola se konala ve varhanním sále pařížské konzervatoře, finále probíhalo v katedrále v Chartres. Soutěž je přísně anonymní. Zasedali jsme za zástěnou, hodnotili jednotlivé výkony podle pořadových čísel. Jejich jména

nebyla nikde zveřejněna, ani nám nebylo sděleno, ze kterých zemí pocházejí. I hodnocení jednotlivých porotců bylo anonymní. Hodnotilo se pouze: ano – případně ne. Úroveň soutěže byla mimořádně vysoká. Ani v prvním kole jsme neslyšeli slabší výkon. O to bylo obtížnější vybírat postupující do semifinále, do kterého postoupilo 7 interpretů a 5 improvizátorů. Soutěžní program byl zaměřen z velké části na francouzské autory (N. de Grigny, Ch. M. Widor, L. Vierne, O. Messiaen, G. Litaize, T. Escaich, V. Aubertin). Dále byli na programu J. S. Bach, D. Buxtehude a F. Mendelssohn-Bartholdy. Velmi náročná byla soutěž v improvizaci. Soutěžící dostali omezenou dobu na seznámení s nástrojem, po obdržení témat na improvizaci se mohli připravit pouze půl hodiny bez varhan i bez pomoci klavíru.

Finále se konalo v nádherné katedrále Notre Dame de Chartres na čtyřmánuálových varhanách s 88 hlasy s elektrickým systémem umožňujícím celkem 8448 kombinací. Varhany jsou umístěny na boční stěně katedrály vysoko nad zemí ve formě tzv. vlaštovčího hnízda a působí impozantně. Akustika je tam výborná, dozvuk asi 6–7 vteřin.

Do finále postoupili tři interpreti a tři improvizátoři. Finále bylo veřejné, katedrála byla zaplněna četným publikem, které projevilo o celou akci velký zájem,

ale i trpělivost, neboť soutěž s přestávkami pro hodnocení poroty trvala přes pět hodin. Výkony finalistů byly vynikající. „Genius loci“ této výjimečně krásné katedrály výrazně přispěl ke slavnostní atmosféře vyvrcholení celé soutěže. Mimořádně mě zaujala improvizáční soutěž. Finalisté projevíli tolik pohotovosti, fantazie a invence i dokonalého ovládnutí nástroje, že to bylo něco zcela mimořádného. O náročnosti improvizáčního čísla si můžeme udělat představu podle zadaného programu, kdy měli kandidáti za úkol zahrát malou symfonii o čtyřech částech na daná témata a volnou improvizaci na literární téma podle básně Paula Verlaina *Clair de lune*.

Soutěž je vysoce náročná i v tom, že se v jednotlivých oborech udělují jen dvě ceny. Kromě toho je vypsána cena publika a letos rovněž zvláštní cena za interpretaci skladby G. Litaize. Když byla zveřejněna jména vítězů, došlo k velkému překvapení. První cenu v interpretaci obdržela mladá Japonka Saki Aoki, která rovněž získala cenu publika i cenu G. Litaize. Improvizáční soutěž vyhrál mladý německý varhaník David Franke.

Vítězům Grand prix de Chartres se doslova otevírá celý svět, neboť vedle finanční odměny dostávají nabídky na velké množství koncertů v mnoha světových kulturních střediscích.

Alena Veselá

DOKUMENT

Projev na demonstraci uspořádané studenty Divadelní fakulty ke Dnům neklidu Za Prahu kulturní dne 27. května 2008

Jsme zneklidněni!

Jsme natolik zneklidněni, že jsme se připojili ke Dnům neklidu.

Pražská radnice a tamní radní pro kulturu Milan Richter za ODS ohrožují existenci významných pražských divadel, narušují a ohrožují hrubým způsobem celé kulturní prostředí v městě Praze.

Proč jsme však tolik zneklidněni i my zde v Brně, když jsou ohrožena pouze pražská divadla?

Soužití brněnských divadel s brněnskou radnicí je tradičně dobré!

A navíc se nám Brňákům, kteří se rádi považují za odstrkované, může přece zdát, že to těm Pražákům patří!

Ale naše znepokojení má hlubší důvody!

Hrubé politické zásahy do pražské kultury ohrožují kulturu v celém českém státě.

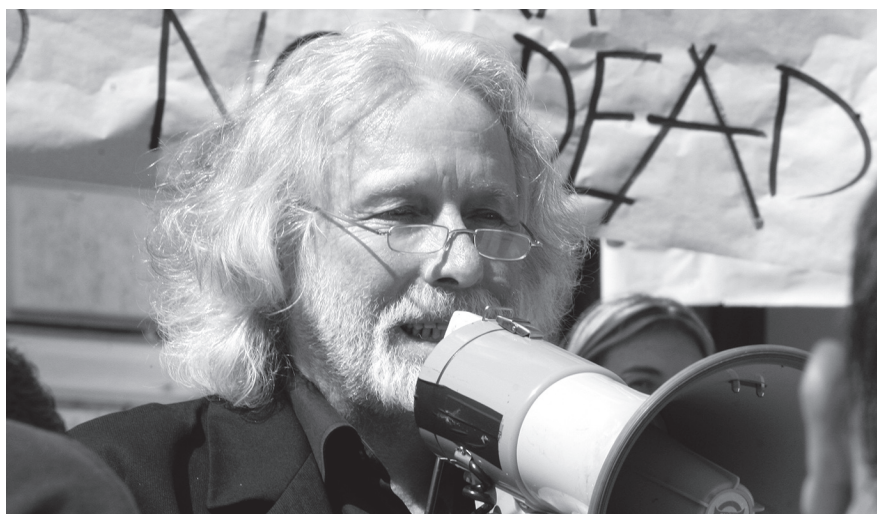
A stejně jako je nedělitelná svoboda, je nedělitelná i kultura.

Je-li v Praze ohrožována svoboda kultury – A TO JE! – je ve stavu ohrožení i svoboda celé české společnosti!

Krise politicky vyvolaná v prostředí pražské kultury je signálem hlubší krize celé společnosti.

Je signálem krize české politiky, v jejíchž některých projevech se začínají stále více projevovat tendence k totalitnímu chování.

Jak to napsal filozof a jeden z prvních ústavních soudců, profesor Vladimír Čermák, který byl naším brněnským

— Prof. Petr Oslzly —

spoluobčanem, demokracie není setrvalým stavem, ale procesem.

Za demokracii se musíme stále znovu a znovu zasazovat. Demokracii musíme neustále chránit!

Musíme ji nejen bránit proti ohrožení totalitními ideologiemi a totalitními režimy, ale i proti tendování k totalitnímu myšlení a chování, které se projevuje i v myšlení a jednání některých politiků, kteří vzešli z demokratických voleb.

Projevuje se i u pražského radního pro kulturu Milana Richtera, i u jeho stranických kolegů v zastupitelstvu města Prahy a u pražského primátora, protože nejsou schopni vyvodit důsledky z toho, že Richter selhal a nejsou ho ochotni odvolat. Podporujeme naprosto legitimní a kulturní výzvu k jeho odvolání!

Projevem totalitní tendence v myšlení je však i neschopnost odlišit komerční kulturu, která je podnikáním se zábavou za účelem zisku, od kultury a umění jako veřejné služby.

Jen péčí o kulturu jako o veřejnou službu může společnost zaručit kontinuitu kultury a zajistit její širokou výrazovou škálu. Totalitní tendencí je také snaha zasahovat do kultury z politických pozic.

Politika je ve vztahu ke kultuře pouze službou, která má dbát o její svobodný rozvoj.

Politik, i když je zvolen demokraticky, má vycházet z názorů a analýz odborné veřejnosti.

Politici mají zajišťovat prostředky pro kulturu a při jejich rozdělování mají plně vycházet z názorů odborníků.

Kultura není zbožím a nepodléhá zákonům tržního hospodářství!

Kultura, která je nadčasová, nemůže být závislá na dočasných politických proměnách.

Kultura je vyšším smyslem našeho pobývání na této zemi!

Podpora ohrožené pražské kultury je obranou naší vlastní svobody, která ani 19 let po pádu komunistického totalitního systému není samozřejmostí.

Chraňme kulturu, chráníme tím svobodu, která je nejcennějším vlastnictvím současné české společnosti!!!

Petr Oslzly

— Student dramaturgie Jan Havlice v čele průvodu —

K životnímu jubileu paní profesorky Aleny Veselé

Jako vynikající varhanici a cembalistku jsem ji poznal už v době svého studia na JAMU a vzpomínám si, jak mě šokovala informace, že je horolezkyní. Představa, že stejné prsty, co tak hbitě pobíhaly po klávesnici, hledají chyt na hrubém kameni, mi připadala absurdní, ale čím lépe jsem tuto ženu později poznával, nacházel jsem spoustu jiných důvodů k údivu a z obdivu k ní vlastně nevycházím.

Jejího pana otce jsem blíže nepoznala, ale četl jsem jeho zápisky z pracovního pobytu v Číně a vím, že byl mezinárodně uznávaným chemikem a dvakrát, před a po druhé světové válce, byl jmenován rektorem Vysoké školy technické. Byla to silná zakladatelská, vůdčí a vysoce kultivovaná osobnost a není divu, že se v markantních obrysech otiskla v dceři. Talent poslal Alenu Veselou jiným směrem, ale náboj energie, postoj k životu a schopnost řešit jeho zauzlení jsou zřejmě zděděnou výbavou pro štěstí v osobním životě, úspěšné umělecké dráze a širokém společenském uplatnění.

Umělecký a osobní život se vzájemně podmiňují, ale dosáhnout jejich bezbolestného skloubení není snadné. Alena Veselá byla vždycky povahou doladěna ke svému příjmení a ani sňatkem si nenechala vzít svoje nomen omen a zůstala Štěpánkovou – Veselou. Partnerské a později rodinné prostředí absorbovalo požadavky koncertní činnosti se vzácným porozuměním a muzická fantazie umělkyně se dokázala od země odpoutávat a zase se k ní vracet, jak to okolnosti vyžadovaly či dovolovaly. V uchování plynulého rytmu rodinné pohody jí jistě pomáhaly i profesní zkušenosti z harmonie, improvizace a rejstříkování. Navíc se nad celou rodinou vznášel duch porozumění pro sport jako spolehlivý recept pro odplavení nánosů všedních dnů. Horolezectví, lyžování a turistika naplňovaly volný čas a posilovaly fyzickou kondici a psychickou sebedůvěru. V zimě, v létě, na pódiu i kdekoli jinde vyzařovala jubilantka každým pohybem a postojem fyzické i duševní zdraví.

Její pracovní vytížení bylo pořád maximální. Když se k umělecké činnosti přidala jako stálá paralela i pedagogická činnost na JAMU, zvýraznily se umělecko-organizační aktivity, které byly vždycky přirozeným doplňkem její koncertní činnosti. Nejmarkantnější podobou těchto aktivit byl boj za rozšíření a zvelebení nástrojového vybavení, zejména varhan, na škole i mimo

ni a péči o ně. Vedla věčný boj a štítem jí byla láska k varhanám. V režimu, jenž měl instinktivní odpor k typickému chrámovému instrumentu, to byla těžká utkáni, v nichž se tříbila taktika a ostříly zbraně pro pozdější střety velkého historického významu.

V roce 1989 ji změna politického režimu volbou akademické obce vynesla do rektorského křesla JAMU a nasadila všem jejím ambicím křídla. Prolomila tradici mužského vysokoškolského vladaření, stala se symbolem rovnoprávnosti a pevným bodem ve víru událostí. Využila respektu, který tenkrát ještě měla kulturní fronta do značné míry režirující politické změny, a zajistila škole monumentální prostor pro budoucí rozvoj. Projevila velký talent pro vytvoření a řízení pracovního týmu, který se dobře orientoval v mlhavých obrysech společenských silochar a s velkým nadšením vybojoval

múzickým uměním v Brně nadmíru důstojný stánek. Kolik ministerských a jiných významných dveří musel otevřít diplomatický talent a osobní šarm paní rektorky! Dvě budovy a spousta milionů na jejich rekonstrukce a další peníze na obrození starého majetku vyčarovala volbou správného rejstříku při jednáních s úředním aparátem, který tenkrát teprve hledal nová hesla pro své trezory. V době velkého třesku byla paní rektorka správným člověkem na správném místě a její charisma probouzelo kavalírství mužů na významných postech ve prospěch správné věci. Tak se obrodila JAMU do zřetelné podoby dvou tváří – hudební a dramatické, vybavených standardem současných technologií. V galerii rektorů JAMU by jí slušel přídomek „Veliká“.

Umělecká proslulost, komunikativnost podepřená znalostí cizích jazyků, věcná argumentace a vytrvalost v prosazování svých cílů jí zajišťovaly respekt jak na úrovni kolegů rektorů při rozhodování o osudu uměleckých škol, tak i při jednáních celosvětových vysokoškolských institucí nebo jednáních s vládními činiteli. Při mimořádných ceremoniálních příležitostech si její rektorská důstojnost proteplená srdečným úsměvem věděla rady i na úrovni prezidentů a královen. Sedm let ve funkci rektorky jí zajistilo úctu všech, kteří si dokáží představit náplň a objem takové činnosti, a obdiv těch, jež toho byli svědky.

Už je to jedenáct let, co sundala rektorský talár a na JAMU dochází jen jako host. Svoje role – uměleckou a společenskou – hraje ovšem pořád na vysoké úrovni. Kalendář paní profesorky stále zaplňuje nejen data koncertních vystoupení, ale i termíny schůzí, porad, soutěží a podobných aktivit. Předsednictví a členství různých poradních sborů, kulturních institucí a soutěžních porot ji udržují stále ve stavu tvůrčí posedlosti. Tu a tam jsou proloženy tyto povinnosti lyžováním v Alpách, pobytem na Vysočině nebo schůzkami přátel bridge, ale tyto koníčky nebudou nikdy jediným pánem jejího času.

Možná, že jí nějaký kout organismu občas připomene pozeňnaný věk, ale to

zůstává jejím tajemstvím. O nemocech si s ní její vrstevníci moc nepopovídají. Jen na jednu bolest určitě přijde při setkání s paní profesorkou řeč. Tím mi připomíná starověkého římského politika, o němž jsme se ve škole učili. Jmenoval se Cato a byl proslulý tím, že kdekoli vystoupil, ať se to hodilo nebo nehodilo, nikdy neopomenul prohlásit „především soudím, že Carthago musí být zničeno“. Rozdíl mezi ním a jubilantkou je jen v tom, že ona nechce nic ničit,

ale usiluje o stavbu nového koncertního sálu v Brně. Rozpaky a otálení s jeho výstavbou jsou bolestí všech brněnských umělců a ona zčásti proto, že je předsedkyní výboru pro výstavbu toho sálu, ale zejména proto, že je zvyklá se vždycky prát za dobrou věc, stala se svědomím kulturního Brna a tuto bolest všude připomíná. Carthago nakonec zničeno bylo a bude-li někdy postaven i koncertní sál, zasloužila by si v něm bustu jako jeho nejvytrvalejší ideový sponzor.

Vážená paní profesorko, milá Aliko, někde v šuplíku máš jistě velkou hromádku medailí a cen, na chvalozpěvy a poklony jsi zvyklá, a tak jsem Ti k těm pětáosmdesátým narozeninám napsal jen holou pravdu, abys věděla, jak se nám skutečně jevíš. Děkuji Ti za to, jakás byla, blahopřeji k tomu, jaká jsi a přeji Ti, abys byla pořád stejná. Jsme rádi, že Tě máme!

Adolf Sýkora

Publikace k životnímu jubileu Aloise Hajdy

U příležitosti osmdesátin profesora Aloise Hajdy vydala Janáčkova akademie múzických umění v Brně publikaci s názvem *Oč bych v životě přišel, nepotkat Aloise Hajdu*. Třiašedesáti současným i bývalým Hajdovým spolupracovníkům, kolegům a přátelům v ní byla položena otázka z titulu knihy. Jednotlivé odpovědi s vlastnoručním podpisem gratulantů byly shromážděny do menšího sborníku a doplněny o reprodukce obrazů V. Zábranského, J. Jelínka, kostýmního návrhu J. Duška a Hajdových osobních fotografií. Vznikla půvabná knížička, která vedle osobních přání a gratulací obsahuje mnohdy i cenné informace o Hajdově režiséřské a jiné činnosti. Najdeme v ní např. příspěvky L. Kundery, A. Přidala, J. Karlíka, B. Srby, J. A. Pitínského, L. Lakomého, manželů Mecnarowských, V. Cejпка, A. Goldflama, Z. Kaloče, J. Vostrého a mnohých dalších. Redakce se ujal Miroslav Plešák a graficky ji zpracoval Josef Ruzselák, kteří oba patří mezi Hajdovy nejbližší přátele a spolupracovníky z jeho zlínské divadelní éry v sedmdesátých letech 20. století. Publikace je neprodejná, proto na ukázkou zveřejníme pár vybraných odpovědí:

Dalo by se odpovědět jedinou obšířlou větou: Nebýt Aloise Hajdy, nebyl bych poznal Kamaráda. Jenž mi otevřel širé možnosti divadla. A už mi vyskakují jména a tituly: Nebyl bych si objevil Georga Büchnera, jeho Vojcka, jeho hru Leonce a Lena. Nevěděl bych, jak hrát Brechta. Nebýval bych zažil světovou premiéru jeho mezihry Slůně. Nebyla by bývala uvedena Čechovova Hra bez názvu. S Aloisem Hajdou jsem poznal Finsko a Kiviho Ševce z Nummi. Nebýt chalupy v Karolině, nebylo by, a to zcela jinak, Zlého jelena ani (po tříleté přípravě) Brechtova Galilea...

A jiné a jiné. Vznikl by však seznam a o ten už se postarají jiní. Nepotkat Aloise Hajdu, byl by můj svět chudší o mnohé barvy.

Ludvík Kundera

Pamatuji si výkřik od režijního pultu; zkoušeli jsme Sartrovu hru Špinavé ruce. Moje role byla mírně řečeno bezvýznamná. V koženém kabátě přišel jsem zatknout hlavního hrdinu. Alois vzkřiknul: „Polívka! Ty nepatříš na jeviště, ty patříš na jídelní lístek!“ Tuto moji vzpomínku vždycky zapíral. Pak nastala revoluce. Z nepříjemného režiséra Hajdy se stal drahý guru Alois, později rektor Lojza, který změnil se postupem dozrávajícím času na kumpána Lolka.

K neuvěřitelným osmdesátinám vše krásné a ještě mnoho společných sklenic přeje Lolkovi Bolek.

Boleslav Polívka

O dobrého spolupracovníka, s nímž jsem strávil řadu let v Mahenově čino-

hře a na Janáčkově akademii. Kupodivu jsme se nikdy nepohádali. O druhu v neštěstí, neboť jsme to byli my dva, kterým se po srpnu 1968 dostalo cti stát se obětními beránky a sejmout hříchy z tisícíhlavého ovčína brněnských divadelníků. Socialismus byl zachráněn. Hajdom, hajdom, tydlidom!

Miloš Hynšt

Přišel bych minimálně o padesát spoluprací nejen na divadle, ale i v televizi (v rozpětí šedesátých až devadesátých let), a to nejen jako skladatel, ale i jako zaujatý divák, který vždy Hajdovy režie maximálně spoluprožíval. Při naší společné práci byl pak jako režisér vždy velkorysý: ve využití hudby i v tom, jaký použije žánr, mi dával naprostou volnost. Nejvíce vzpomínám na skvělé inscenace zlínské i na naše společné procházky po tamních kopcích, v lesích i na prosluněném lesním hřbitově.

Pavel Blatný

Wolfgang Spitzbardt: Sloužit jazyku

Jak jste se rozhodl věnovat se slovanským jazykům?

Já jsem už od malička miloval češtinu, učil jsem se ji od jedenácti let. Miloval jsem její zvuk, jako malý jsem uměl zazpívat československou hymnu, aniž bych věděl, co znamenají její slova. Naučila mě ji babička, která pocházela z Ústí nad Labem. Bohužel si na ni moc nevzpomínám. Umřela, když mi bylo pět let.

Měl jste nějaké problémy s jejich studiem?

V osmašedesátém jsem se začal tajně učit česky. Otec mi to zakazoval. Myslel si, že budu mít jazykové problémy s ruštinou, kterou jsem se musel učit ve škole. Moje ruštinářka byla ale z Polska, a tak byla vůči českým prvkům v mém jazyce tolerantní. No, a pak se dala čeština studovat jenom ve spojení s ruštinou, kterou jsem tehdy ale příliš nemiloval, protože to byla ta sovětská pseudoruština, podobně jako dnes máme pseudoangličtinu. Všichni jsme ji nenáviděli. Až později jsem začal milovat ruštinu, ruskou literaturu, zvláště poezii.

Kteří ruští autoři Vás tehdy nejvíce oslovili?

Především Dostojevskij... pak Pasternak, Mandelštam, Achmatovová, Cvetajevová atd... Za komunistů jsme v Lipsku měli takovou neobvyklou a skvělou učitelku, která dělala semi-

náře u sebe doma. Četli jsme tam třeba Bulgakova, který byl ještě zakázaný.

Jak jste poznal divadlo?

To do značné míry souvisí s češtinou. Když jsem se dostal do Prahy, všiml jsem si, že tu je jiný vztah k divadlu. Taková ta menší, ale přesto profesionální divadla v NDR spíše neexistovala. Leda v Berlíně, ale tak jako tady to v Německu není. Ale i v Česku se to trochu změnilo, kdysi hrálo divadlo větší roli. Mělo větší vliv na morálku i politiku, přispělo i k českým dějinám. Ale jakou významnou roli hraje divadlo dnes?

Máte tedy raději české divadlo?

To se nedá říct, mě teď velmi také zajímá německé divadlo, ale ty nejnovější hry, které jsem četl, mě oslovují jen málo. Něco v nich chybí. Když jsem ale žil v NDR, více jsem se asi zajímal o to, co se děje v divadle tady. Nicméně jsme hráli v Lipsku studentské divadlo.

Překládáte německé dramatické texty. Co je nejtěžší na překladu do češtiny?

Vždy jsem se snažil zdůraznit, že je důležité jazykově sloužit originálu. Asi to souvisí s historickým vývojem češtiny – ty tendence, že čeština musí být krásná a odpovídat normě. Jen opatrně si překladatelé i autoři dovolují deformovat jazyk. V němčině se s jazykem zachází volněji, jak jsem si to třeba mohl uvědomit při překladu hry Wernera Schwaba.

Je i nějaký rozdíl mezi tím, jak se vyučují jazyky v Německu a u nás?

Já jsem učil češtinu a ruštinu na různých typech škol v zahraničí. Mám zkušenost, že zdejší středoškolský přístup je více formální. Myslím, že je velmi dobré při výuce jazyků vycházet ze smysluplných textů a nikoliv jenom z modelů a konstruovaných učebnic. Neměla by se oddělovat gramatika a tvůrčí jazyk.

Tím se zabýváte i ve své knize Tvůrčí slovo. Snažíte se tento přístup nějak uplatňovat?

Na to je Divadelní fakulta JAMU jako stvořená. Aby zde měla jazyková výuka smysl, je předpokladem, aby se vycházelo právě ze smysluplných literárních i odborných textů. Výuka na naší fakultě nemá nahrazovat běžné jazykové kurzy, klasickou středoškolskou výuku. Do překladatelského semináře chodí především dramaturgové a režiséři s nejlepšími schopnostmi a věnují jazyku velkou pozornost. Nejde jen o řemeslo, ale i o budoucí práci se slovem. Konkrétně v tomto semináři vzniklo několik překladů her, např. Taboriho, které se pak uplatnily.

Přednášíte i úvod do judaismu a základy hebrejštiny. Proč si myslíte, že je to na JAMU užitečné?

Židovská kultura je důležitou součástí české a evropské kultury, stojí jistě za to, aby se studenti s jejími základními pojmy seznámili. Měli by zjistit, co to je Tóra, chasidismus, kabala, zabývat se kořeny antisemitismu, mít i jakýsi úvod do jazyka, biblického i ivritu. Je to dobré i pro to, že naše škola má vztahy s Telavivskou univerzitou, určitě je to na místě především na Divadelní fakultě JAMU.

Mají o to studenti zájem?

Mají, jak o hebrejštinu, tak i o ruštinu a němčinu je velký zájem. Hlásí se mnoho studentů, ale během roku pak mají často tolik náročných akcí, že se někteří rozhodnou z kurzů odhlásit, protože by je nestíhali. To mne mrzí a doufám, že se to podaří nějak lépe sladit a do budoucna vyřešit.

Děkuji.

S Wolfgangem Spitzbardtem
rozmlouval Jan Motal

S mladými lidmi mládnou

Už dlouho jsem se chystala na rozhovor s Martou Beňáčkovou, kterou jsem nejprve vídala na koncertních pódiiích, později jsem ji potkávala na Hudební fakultě JAMU. K osobnímu setkání došlo až koncem minulého akademického roku. Tato bratislavská rodačka, mimochodem vzdálená příbuzná proslulé sopranistky Gabriely, letos v dubnu hostovala v Tokiu v Čajkovského Evženu Oněginovi pod taktovkou dirigenta Seijiho Ozawy, v režii Falka Richtera z Berlína (inscenace se bude uvádět příštím rokem ve Vídni). Na JAMU působí na Katedře zpěvu od roku 2001, jako docentka od počátku roku 2007, od září tohoto roku vyučuje také na bratislavské konzervatoři. Dále hostuje ve Slovenském národním divadle i na dalších operních scénách a spolupracuje s orchestry a komorními tělesy. Z dlouhého povídání Marty Beňáčkové vyjímám:

Oba moji rodiče byli pěvci: otec byl sólistou bratislavské opery, maminka tam zpívala ve sboru; taky můj mladší bratr zpívá – ve Slovenském filharmonickém sboru i sólově. Ke zpěvu jsem se dostala oklikou, nejprve jsem totiž na konzervatoři vystudovala klavír. Zpěv jsem začala studovat na VŠMU v pětadvaceti letech. Po absolutoriu, už jako členka filharmonického sboru, jsem začala brát hodiny u Márie Smutné-Vlkové, k níž dřív chodila moje maminka. Sólisticky mě odstartovalo druhé místo v pěvecké soutěži Mikuláše Schneidera-Trnavského v roce 1985. Pak jsem začala spolupracovat se souborem Musica aeterna, zároveň jsem učila na bratislavské konzervatoři. Nabídek však přicházelo víc a víc, tak jsem učení musela nechat, což mi bylo líto.

Nechtěla jsem se však specializovat jen na starou hudbu, nejm – s nadsázkou řečeno – jen cukroví, ale i maso...

Mám velmi ráda Mozarta a potom pozdní romantismus, realismus a expresionismus, jmenovitě Mahlera, Janáčka, Musorgského.

Ve kterém prostředí se cítíte nejlépe: na koncertním pódiiu nebo v opeře?

Divadlu jsem se věnovala vždy spíše okrajově, musela jsem si teprve s věkem počkat na všechny Ježibaby, Kostelníčky, Kabanichy, které mi sedí hlasově i fyzicky. V opeře mě někdy odrazují režiséři, kteří si vymýšlejí pro mě nepříjemné věci. Výjimkou je např. Zdeněk Kaloč, jehož si vážím a s nímž se mi dobře spolupracuje. Jinak dávám přednost koncertnímu pódiiu. Na koncertě jde o kratší, koncentrovanější práci, většinou s dobrými výsledky, protože to není přezkoušené.

Co vám přináší výuka?

Vyučovala jsem vlastně od mládí, už od konzervatoře. I když jsem měla mnoho koncertů nebo představení, vždy jsem měla několik soukromých žáků. Víte, s mladými lidmi mládnou. Přinášejí mi svěží myšlenky, inspiraci, jistým způsobem mi nahrazují vlastní děti, které nemám. S žáky nemohu už stát na místě, ale musím se stále vyvíjet.

Které vlastnosti jsou podle vás pro pěvce nejdůležitější?

Kromě nadání jednoznačně pokora, a to vůči skladatelům, kolegům, dirigentovi. Musí být ale v kombinaci se sebevědomím, bez něhož by nešlo před lidmi vystoupit. Jak vidím i na zahraničních pódiiích, stále platí, že čím větší umělec, tím je pokornější, kolegiálnější, a tím pádem oblíbenější, tím lépe se s ním pracuje; on sám si tak vytváří dobrou atmosféru pro svoji práci.

Co byste si ještě přála zpívat?

Snad vše, co jsem si přála provést, už jsem zpívala... Ale přece jen: kdysi sešlo z koncertu Mahlerovy Písně o zemi. Doufám, že si toto dílo jednou zazpívám.

Rozmlouvala Jana Slimáčková

Ukončení realizace pilotního projektu ESF „Umění a multimédia“

Janáčkova akademie múzických umění v Brně ukončila k 30. 6. 2008 realizaci pilotního projektu tří vysokých škol s názvem „Inovace umělecky zaměřených studijních programů v oblasti multimediální tvorby“. Projekt probíhal po dobu

18 měsíců na Hudební a Divadelní fakultě JAMU v Brně, Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně a Fakultě výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně a byl financován z Evropského sociálního fondu a státního roz-

počtu České republiky v rámci operačního programu Rozvoj lidských zdrojů, Opatření 3.2.

Smyslem projektu bylo vytvořit studentům vybraných oborů všech zúčastněných škol podmínky pro získání základního vhledu do oblasti multimediální tvorby prostřednictvím výuky multimediálních předmětů a specializovaných kurzů zaštitěných českými i zahraničními odborníky. Prostřednictvím projektu došlo k inovaci a rozšíření nabídky předmětů z oblasti multimediální tvorby nejen na JAMU v Brně, ale i na partnerských vysokých školách. Inovované předměty zůstávají i nadále v nabídce všech participujících vysokých škol. Aktuální informace o projektu a nabídce multimediálních předmětů pro akademický rok 2008/2009 naleznete na webových stránkách www.jamu.cz/projekty-esf/.

Projekt „Umění a multimédia“ vytvořil konkrétní základ pro zkvalitnění obsahu a další rozvoj umělecky zaměřených studijních programů na jednotlivých fakultách. Rozšíření programů o nabídku předmětů z oblasti multimediální tvorby je logickou reakcí nejen na zvýšené nároky kladené na absolventy trhem práce, ale také změnami současné společnosti, které souvisí s rozvojem informačních a multimediálních technologií.

Jakub Ondroušek

Projekt č. CZ. 04.1. 03/3.2. 15.3/0428 je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky v rámci operačního programu Rozvoj lidských zdrojů, Opatření 3.2

Mezinárodní konference Evropské hudební rady

Ve dnech 17.–20. dubna 2008 se na Hudební fakultě JAMU, ve spolupráci s Českou hudební radou, konala Mezinárodní konference Evropské hudební rady (EMC), pod záštitou primátora Statutárního města Brna Romana Onderky. Téma konference „Přístup k hudbě – Nové perspektivy ve vzdělávání, šíření a politice“ bylo zvoleno na předchozích jednáních české a evropské hudební rady.

V tomto roce se výroční konference EMC zaměřila na specifické potřeby pro přístup k hudbě týkající se různých

cílů a zájmů vzdělání, distribuce a politiky. Více než 90 představitelů z 24 evropských zemí, Izraele, Venezuely a Austrálie přijelo do Brna prezentovat vlastní vizi o hudebním životě 21. století. Konference Evropské hudební rady nabídla možnost diskutovat o nových perspektivách v hudebním vzdělávání, v oblasti šíření hudby a potřebách ve vztahu k politickému prostředí v následujících oblastech: Jak můžeme dětem i dospělým zaručit jejich lidské právo na holistický vývoj různého uměleckého projevu? Jak můžeme zaručit spravedlivý výdělek pro všechny umělce, když rychle se měnící svět médií umožňuje každému volný přístup ke světovému hudebnímu repertoáru? Která omezení nebo naopak uvolnění na politické úrovni jsou potřeba, aby se hudební sektor mohl vyrovnat se změnami v technice i ve společnosti?

Konference byla obohacena o koncert studentů HF JAMU a koncert zpěvačky a houslistky Gabriely Vermeiho. V průběhu konference se konala valná hromada EMC, v rámci níž byla zvolena nová rada EMC.

Kateřina Polášková

Netradiční Barokní večer aneb Baroko trochu jinak

V rámci Brněnské muzejní noci v sobotu 24. května na nádvoří Domu pánů z Kunštátu nabídli posluchači Hudební fakulty JAMU netradiční pohled na barokní období. Jednalo se o první společný a samostatně iniciovaný kulturní projekt 2. ročníku oboru Hudební manažerství a na podiu vystoupili, vedle dvou hostů, i posluchači jiných oborů Hudební fakulty.

Program byl dramaturgicky vystaven tak, že splétal tři odlišné linie. Jeho hlavním cílem bylo zaujmout nejen „znalé“ posluchače, nýbrž především nalákat návštěvníky, kteří obvykle na koncert vážné hudby nechodí. Za zvuku známých barokních skladeb – *Badinerie* J. S. Bacha či *Kánonu D dur* J. Pachelbela – se celý koncert otevíral. Druhá část dobově laděného večera přinesla v kontrastu k první skladby „zapo-

menuté“, avšak rovněž hodné uvádění na koncertních podiích – byli to F. B. Conti s árií *L Asia crolla* a T. Traetta s árií *Stordilano*. V závěrečné části diváky upoutala barokní hudba stylizovaná do 20. století – v jazzových úpravách zazněly skladby *Bourée e moll* a *Preludium č. 2 c moll* od J. S. Bacha a *Tocatta quarta* od G. Frescobaldiho. Zdánlivě odlišné linie se podařilo vtipně spojit Tomáši Novotnému (student Divadelní fakulty JAMU), který celý večer uváděl.

Za účast na projektu patří poděkování Hudební fakultě JAMU a jejím posluchačům. Věřme, že se z uvádění ročníkových projektů posluchačů Hudebního manažerství v rámci Brněnské muzejní noci stane dobrá tradice. Už teď se máme v příštím roce na co těšit.

Tomáš Cafourek, Pavel Lojda, Johana Obršlíková

Mezinárodní festival divadelních škol SETKÁNÍ/ENCOUNTER 2008

Ve dnech 15. –19. dubna 2008 uspořádala Divadelní fakulta JAMU osmnáctý ročník Mezinárodního festivalu divadelních škol SETKÁNÍ/ENCOUNTER. Festival SETKÁNÍ/ENCOUNTER je významnou kulturně vzdělávací akcí a jeho posláním je vytvářet prostor pro setkávání studentů, pedagogů a divadelníků z celého světa. V letošním roce se jej zúčastnilo 15 divadelních škol, 220 studentů, 15 pedagogů ze zahraničí, 16 čestných hostů – a na jeho organizaci se podílelo 77 studentů Divadelní fakulty JAMU. Představení na pěti festivalových scénách (Studio Marta, Kabinet múz, Centrum experimentálního divadla – Divadlo Husa na provázku, HaDivadlo a Divadlo Bolka Polívky) zhlédlo téměř 4500 diváků.

Letošní ročník však i přes svou dlouholetou tradici dosáhl několika prvenství. Poprvé se jej zúčastnily umělecké školy z Francie a z Kanady (viz Seznam škol níže). Studentský organizační tým pod supervizí Festivalové rady tak dostal vytčenému cíli a školy z těchto zemí se mu podařilo na festival přivést. Poprvé se také na festivalu představily školy z Bosny a Hercegoviny, Srbska a newyorská Columbia University z USA. Přehlídka inscenací v hlavním programu byla rozmanitou škálou od klasických titulů Brechta, Dostojevského či Gogola po moderní hry Mameta či Meea. Dominantním prvkem hlavního programu se stala díla Williama Shakespeara.

Seznam zúčastněných škol

Bosna a Hercegovina

Drama and Acting Department – Faculty of Humanities / Mostar

Česká republika

Akademie múzických umění / Praha
Janáčkova akademie múzických umění v Brně / Brno

Francie

Higher Professional School of Dramatic Arts/ Lille

Kanada

University of British Columbia / Vancouver

Lotyšsko

Latvian Academy of Culture / Riga

Maďarsko

Academy of Drama and Film / Budapešť

Polsko

The Ludwik Solski State Drama School in Cracow / Krakov
The Polish National Film, Theatre and TV school in Lodz/ Lodž

Rakousko

Max Reinhardt Seminar in cooperation with Mozarteum Salzburg/ Vídeň

Rusko

The Boris Schukin Theatre Institute / Moskva
The Russian Federation State Institute of Cinematography VGIK / Moskva

Slovensko

Vysoká škola múzických umění / Bratislava

Srbsko

University of Arts in Belgrade / Bělehrad

USA

Columbia University / New York

Festival SETKÁNÍ/ENCOUNTER je sice nesoutěžní přehlídkou, přesto však má mezinárodní porotu, která může udělit ocenění za mimořádné studentské výkony, jež jsou přínosem pro obor. Sošku Marta obdrželo v letošním roce šest studentů.

Složení mezinárodní poroty

Marina Busse

děkanka Herecké fakulty na Folkwang Hochschule v Es-senu

Jan Kerbr

divadelní kritik a publicista, redaktor Divadelních novin

Alexej Levinskij

režisér, pedagog, herec, laureát Státní ceny Ruské federace, režisér Ermolova Theatre, zabývá se biomechanikou V. E. Mejercholda

Julek Neumann

divadelní režisér, překladatel, bývalý redaktor českého vysílání BBC v Londýně

Ocenění

režie

Snezana Trisić (University of Arts in Belgrade, Bělehrad)

mužský herecký výkon

Zoran Josić (Drama and Acting Department – Faculty of Humanities, Mostar)

Marcin Luczak (The Polish National Film, Theatre and TV School in Lodz, Lodž)

ženský herecký výkon

Arnita Jaunzeme (Latvian Academy of Culture, Riga, LT)

Klara Bielawka (The Ludwig Solski State Drama School in Cracow, Krakow)

Cena ředitele festivalu v podobě sošky Marta byla udělena za vynikající zvládnutí přípravy a koordinace letošního festivalu v oboru divadelní management studentské koordinátorce Michaelae Mixové (Janáčkova akademie múzických umění, Divadelní fakulta, ateliér divadelního manažerství a jevištní technologie).

Hlavní program doplnil i bohatý doprovodný program, jehož hlavním tématem bylo pět smyslů. Účastníci si tak například, během dne věnovanému chuti, mohli namíchat ty nejrozmanitější a nejpodivnější kombinace jídla, jiný den zase vcházeli do festivalového klubu obrovským nosem. Doprovodný program dále nabídl představení studentů DIFA JAMU a poprvé také umožnil zahraničním školám či jednotlivým studentům krátce se prezentovat nebo nalákat publikum na své představení.

Mezinárodní soutěž Leoše Janáčka

člen Evropské asociace hudebních soutěží pro mladé v Mnichově (EMCY)

8. – 13. 9. 2008

Letošní **15. ročník Mezinárodní soutěže Leoše Janáčka**, obor **klavír**, kterou pořádá Hudební fakulta JAMU v Brně ve spolupráci s Nadací Leoše Janáčka, pod záštitou hejtmána Jihomoravského kraje Ing. Stanislava Juránka a primátora Statutárního města Brna Romana Onderky, se uskutečnil ve dnech **8. – 13. 9. 2008**.

Finální soutěžní kolo proběhlo v **sobotu 13. 9. 2008** v Besedním domě v Brně. Mladé klavíristy doprovodila Filharmonie Brno pod vedením dirigenta Petra Alt-richtera.

Do závěrečného kola postoupili 4 soutěžící. Porota nakonec rozhodla následovně:

1. cena Evgeny Cherepanov (Německo)
2. cena Matej Arendárik (Slovenská republika)
3. cena Kim Kyung-Ah (USA)
Martin Levický (ČR)

Cena za nejlepší provedení skladby Leoše Janáčka
Jana Tůmová (ČR)

Cena nadace György Ferenczyho za nejlepší interpretaci etudy Frederyka Chopina
Evgeny Cherepanov (Německo)

Cena Evropské asociace hudebních soutěží pro mladé v Mnichově (EMCY)
Evgeny Cherepanov (Německo)

Cena Opus Musicum – roční předplatné časopisu:
Matej Arendárik (Slovenská republika)
Martin Levický (ČR)

MEZINÁRODNÍ
SOUTĚŽ
LEOŠE JANÁČKA

LEOŠ JANÁČEK
INTERNATIONAL
COMPETITION

Porota pracovala ve složení:

prof. Peter Toperczer – předseda (ČR)
MgA. Jan Jiraský, Ph. D. (ČR)
prof. Jiří Doležel (ČR)
prof. Eleonora Sergejevna Tkač (Ukrajina)
prof. Waldemar Wojtal (Polsko)
prof. Sontraud Speidel (SRN)
prof. Černecká (SR)

Prezident soutěže:

prof. Ing. MgA. Ivo Medek, Ph. D.,
děkan HF JAMU v Brně

Kateřina Polášková

Dokončení ze strany 10

Offprogram se odehrával převážně v prostorách kavárny Kunštátská trojka. Oblíbenou součástí doprovodného programu byla Meeting Point Party, která se konala v Klubu Fléda.

Úspěšná realizace festivalu se podařila nejen díky pílí studentů, ale také díky významné podpoře ze stran mnoha spřízněných subjektů. Spolupořadatelé festivalu byla divadla Centrum experimentálního divadla, příspěvková organizace a Divadlo Bolka Polívky, spol. s r. o. Záštitu nad festivalem převzali ministr kultury ČR, hejtmán Jihomoravského kraje, primátor Statutárního města Brna a rektor JAMU. Finanční podporu formou grantu udělily International Visegrad Fund, Ministerstvo kultury ČR, Jihomoravský kraj a Statutární město Brno. Nadační příspěvek pak festival obdržel od Nadace Život umělce. Generálním partnerem festivalu bylo STAROBRNO, a. s. a hlavním mediálním partnerem Česká televize.

Lucie Abou

— Michaela Mixová —

Komorní opera Hudební fakulty JAMU v Brně zahájila provoz internetových stránek

21. století, doba informačních technologií. Internet jako nejrozšířenější médium po celém světě je již neodmyslitelně spjat s životem každého z nás. I Hudební fakulta, přesněji tedy její Komorní opera, nechce-li zůstat pozadu, musí na tento trend reagovat. Téměř po půlroční práci, počínající vizí, promyšlením struktury, návrhem designu a samotným programováním, se nám podařilo zahájit provoz vlastních stránek Komorní opery Hudební fakulty JAMU v Brně, které najdete na adrese www.komorniopera.jamu.cz.

Prostřednictvím svých stránek bude Komorní opera informovat nejen posluchače Janáčkovy akademie, ale i širokou veřejnost o své činnosti. Struktura stránek je připravena tak, aby bylo zahrnuto vše, co by měly regulérní stránky obsahovat. V sekci Komorní opera se lze dočíst něco z his-

torie a především se zde nabízí možnost seznámit se s podobou Komorní opery dnes. V Aktualitách budeme přinášet nejnovější informace o projektech, které Komorní opera připravuje. Do sekcí Archív a Fotogalerie budeme vždy po ukončení projektu Komorní opery ukládat podklady k jednotlivým inscenacím, jako např. plakát, program, fotografie apod. Za zmínku stojí sekce Profily, ve které se budeme postupem času seznamovat s posluchači Hudební fakulty JAMU v Brně, kteří se na činnosti Komorní opery podílejí, či podíleli. A to jak po stránce umělecké, tak také po stránce realizační. Na začátek nového akademického roku je také plánováno zahájení provozu internetových stránek operního Studia Devítka. V tuto chvíli jsme ve fázi návrhu designu.

Tomáš Cafourek

Figarova svatba v Komorní opeře HF JAMU

Komorní opera zvolila pro letní semestr akademického roku 2007/2008 jako svůj titul Mozartovu *Figarovu svatbu*. A aby takový prestižní titul nebyl sám o sobě pro studenty Hudební fakulty malým soustem, byl uveden ve spolupráci s Národním divadlem Brno na scéně Reduty.

Spojení sálu, kde sám Mozart vystupoval, a známé opery s nastudováním mladého týmu přineslo přes všechna technická úskalí, napjatý čas zkoušek a nároky na technické zabezpečení

a obrovský počet zúčastněných lidí v nejrůznějších pozicích velký úspěch. Figarova svatba se zkrátka povedla.

Na ploše necelých tří hodin Figarova svatba v režii Alice Kučerové dokázala diváky potěšit, pobavit i uchvátit. Jednoduchá bílá scéna i barevné kostýmy ve stylu šedesátých let fungovaly kontrastně a pomáhaly divákům orientovat se v komplikovaném ději opery. Po hudební stránce byla tato inscenace hodnocena jako jeden z nejlépe nastudovaných kusů Komorní opery vůbec, za což patří dík jak dirigentu Jakubu Žídkovi, který opeře věnoval maximální péči, tak všem zpěvákům, které práce na tomto titulu evidentně pozitivně motivovala, jejich výkony byly oceněny nejen diváky, ale i všemi recenzenty.

A na závěr mi to nedá, musím se zmínit i o trochu utajené stránce opery. Každá opera má svůj produkční tým z řad studentů hudebního manažerství. A protože dobrý produkční tým se po-

zná tak, že si ho nikdo ani nevšimne, a přesto všechno funguje, je potřeba se pochválit. Nikdo si nás v žádném článku ani hodnocení nevšiml, a tak je jasné, že i naše práce byla v pořádku.

Figarova svatba byla zkrátka důkazem, že spolupráce studentů může vést k takřka profesionálním výsledkům a my všichni, kteří jsme se na ní podíleli, se za ní můžeme pyšně ohlédnout. www.komorniopera.jamu.cz/figarovasvatba

-caf-

Komorní opera Hudební fakulty JAMU v Brně uvede Její pastorkyni

Na podzim letošního roku uvede Komorní opera jedno z nejznámějších děl Leoše Janáčka. Její pastorkyňa bude uvedena v rámci festivalu Janáček Brno 2008 v Městském divadle Brno. Premiéra je stanovena na 13. listopad. Inscenace je absolventským projektem posluchačky operní režie Lindy Keprtové a posluchače hudebního manažerství Tomáše Cafourka.

Za dirigentský pult usedne Ondrej Olos. Návrhu scény a kostýmů se ujaly posluchačky scénografie Divadelní fakulty JAMU v Brně, Marie Šimková (scéna), Martina Petrová (kostýmy) a Zuzana Pitnerová (kostýmy). Podrobnější informace budou zveřejněny již brzy na stránkách Komorní opery.

-tc-

Vyvolávači ve sklepe

Semestrální projekt studentky operní režie Kristiany Belcredi *Vyvolávači* autorů Aloise Piňose a Josefa Berga představoval pro všechny, kteří se na jeho realizaci podíleli, v mnohém směru výzvu. Fakt, že uvedení díla bylo zamýšleno samostatně, vyžadoval s ohledem na jeho krátkou minutáž výrazný a originální způsob pojetí, aby celkové vyznění bylo nosné a divácky přitažlivé. Zároveň byl a vždy asi bude námět tohoto díla výzvou k vlastnímu pojetí a k zamýšlení nad možnostmi jeho interpretace. Ostatně, o kterém kusu z pera Josefa Berga by to neplatilo? Jeho texty probouzí čtenářovu obrazotvornost zcela osobitým a často velmi dynamickým způsobem.

V případě *Vyvolávačů* se v tomto ohledu nabízela pochopitelně rovněž dosti prostorná, chtělo by se říci až bezhraniční cesta k využití fantazie, umocněná skutečností, že máme před sebou dílo scénické. Byť s ohledem na zařazení do škatulky divadelní díla dosti neobvyklé. Nejen že scénicky nemá autorem předem vymezeno např. místo provozování, charakter kulisy, kostýmů apod., ale nenajdeme zde ani děj v tradičním divadelním slova smyslu. *Vyvolávači* mají ve své podstatě formu happeningu kombinujícího hudbu s akcí samostatných hereckých čísel. Právě hudba zde má nezastupitelnou roli, neboť jednotlivé herecké výstupy

propojuje a sjednocuje. Ideově pak pojí všechny postavy, na sobě jinak nezávislé, povaha textu, který je vlastně parafrází vyvolávání středověkých kramářských prodavačů nabízejících své zboží. Absence dramatického dialogu může představovat určité nebezpečí, že dílo i při svém nevelkém rozsahu začne působit nejednotně a rozdrobeně, i když nelze vyloučit, že kompaktnost celku nepředstavuje v případě *Vyvolávačů* při jejich inscenaci obzvláště klíčový požadavek. Na druhé straně dává forma představení, složená ze série na sobě v podstatě nezávislých výstupů, velký prostor pro svobodně kreativní přístup k inscenaci. Přinesla ale zároveň např. i možnost realizace zkoušek individuální formou bez nutné účasti většího počtu účinkujících, což s ohledem na fakt, že do jednotlivých rolí byli obsazeni jak studenti operního zpěvu HF JAMU, tak neherci, představovalo jistě výhodu. Příprava probíhala soustředěněji a kolektivní zkoušky tak mohly přijít na řadu teprve až v krátké době před premiérou.

Povaha a charakter Bergových textů a hudby Aloise Piňose přinesly myšlenku uvést dílo ve sklepních prostorách divadla Reduta, které jako by byly *Vyvolávačům* na míru ušité. Realizace této myšlenky však s sebou nesla velice specifické požadavky a představovala v historii Studia Devítka Hudební

fakulty JAMU novou problematiku kladoucí na produkci mnohé nároky představující zdaleka ne pouze velkou časovou investici – od prvotního vyjednání možnosti inscenovat představení právě v Redutě až po řešení technických otázek. Nejen na tomto místě je proto vhodné poděkovat a ocenit práci produkčního týmu, složeného z posluchačů prvního ročníku hudebního manažerství.

Umístění představení do prostor sklepení Reduty bezpochyby celkovému vyznění inscenace prospělo a podtrhlo a umocnilo náladu, která z díla dýchá. Na výbornou se tedy povedl záměr režisérky projektu Kristiany Belcredi – umocnit hrůzu nahánějící spojitosti reálného a fiktivního světa. Kromě toho své sehrálo i kostýmové zpracování a pojetí postav, protože při pohledu na Bergovy texty člověka napadá, jak z toho učinit divadlo? Spolu s režijní koncepcí sehrály právě kostýmy Elišky Ondráčkové a masky Marcely Brumkové svou velmi důležitou úlohu.

Je na místě vyzdvihnout práci a přístup všech, kteří se na inscenaci *Vyvolávačů* podíleli, protože divák vidí a slyší zpravidla jen to, co je výsledkem intenzivní a náročné práce v době příprav, ale nevnímá už to, co při představení samotném zajišťuje jeho průběh z míst, kam jeho oko nedohlédne.

*Ondřej Koláčný,
představitel Rovinkáře*

Žila pro divadlo

Když srdeční infarkt ukončil loni 17. března život PhDr. Jaroslavy Suchomelové, byli tím šokováni všichni, kteří tuto novinářku, pedagožku a teatroložku znali. Nemohli se smířit s tím, že se s touto půvabnou, usměvavou a vitální ženou, které by nikdo nehádal blížící se sedmdesátku, už nikdy nesetkají.

Narodila se 22. června 1937 v Ostravě, ale po absolutoriu oboru historie-čeština na brněnské filozofické fakultě v roce 1960 se trvale usadila v Brně. – „Divadlo byla pro ni radost“, řekl mi nedávno její manžel, profesor Milan Suchomel. A Jarka, jak jí přátelé důvěrně říkali, se cílevědomě snažila, aby si této radosti mohla užít, dokonale profesionálně připravena. V roce 1967 vystudovala dálkově na Karlově univerzitě obor dějiny a teorie divadla, v roce 1981 obhájila v Brně disertační doktorskou práci. Už mnohem dříve se věnovala divadlu amatérsky, pře-

devším v Divadle X, založeném v roce 1958 Radimem Vašinkou a Zdeňkem Čecháčkem. Byla skvělou recitátorkou s fenomenální pamětí a se smyslem pro vystižení podstaty díla. Podle svědectví Věry Mikuláškové si Jarčina umění velmi vážil Oldřich Mikulášek.

Na JAMU se zasloužila o založení Edičního střediska, které v posledních šesti letech řídila.

Měl jsem tu čest být počátkem devadesátých let jejím kolegou v brněnské redakci Svobodného slova. Jarka do puntíku plnila všechny úkoly spojené s vedením kulturní rubriky a hýřila aktivitou ve prospěch divadla také v celostátním měřítku. V roce 1992 se například stala členkou činoherní komise pro udělení cen Thálie. Předsedkyně této poroty Jana Paterová v posledním Magazínu Thálie dosvědčuje, že „byla nejpilnější z nás. Nelenila vstát v ranních – pro nás ostatní málem nočních – hodinách a zajet na dopolední představení do Pardubic, pak do Prahy na zasedání a večer ještě zhlédnout nějakou pražskou inscenaci.“ – Jen v jednom se Jarka zmýlila. Oba její rodiče se dožili vysokého věku (maminka zemřela v jednadvedesáti) a to možná Jarku utvrdilo v přesvědčení, že dlouhověkost bude i její výsadou. Nešetřila se, pracovala do poslední chvíle na doraz. Žila pro divadlo a jemu věnovala i svůj život. Což není fráze, ale skutečnost.

Jaromír Dufek

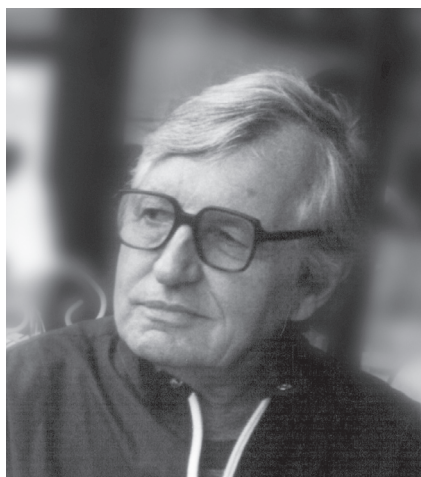
„Buď jak buď! Budiž!“

Jen dvanáct dní zbývalo do jeho třiaosmdesátých narozenin, když 19. září po dlouhé nemoci zemřel: Prof. Ing. Alois Piňos byl jednou z nejvýraznějších postav brněnské Nové hudby, skladatelem, teoretikem, pedagogem a iniciátorem řady uměleckých aktivit od vzniku Skupiny A na počátku šedesátých let přes založení Studia autorů (reprodukčního tělesa věnujícího se výhradně interpretaci soudobé hudby) a přes organizaci Expozice experimentální tvorby až po založení kompozičního týmu a iniciování zrodu týmových kompozic.

Alois Piňos vystudoval na lesnické fakultě Vysoké školy zemědělské v Brně. Toto studium ovlivnilo jeho pozdější „ekologickou“ životní filozofii, jejímž výrazem byl výrok „nejraději bych chodil po lese, pak seděl v hájovně a komponoval“. Odrazem této životní filozofie byla i skutečnost, že nedaleko Piňosova bydliště v Brně-Kohoutovicích vysázeli Piňosovi žáci spolu s ním lesík (celou akci snímala televize v rámci dokumentu o skladateli).

V průběhu lesnických studií krystalizoval Piňosův zájem o hudbu, jehož důsledkem bylo vystudování skladby na JAMU, na níž začal hned po absolutoriu působit jako pedagog. Vychoval řadu žáků, k nimž patří mj. Miloš Štědroň, Jiří Kollert, Jaroslav Šťastný, Ivo Medek, Martin Dohnal, Vít Zouhar, Dan Dlouhý a Edgar Mojdl.

Piňosův kompoziční odkaz je rozsáhlý a zasahuje do mnoha oborů. Připomeňme alespoň jeho pódiovou

produkcí Vyvolavači (viz předchozí strana), v níž se Piňos projevil nejen jako skladatel, ale rovněž jako umělec s mimořádným citem pro slovo a jeho význam.

Tento cit pro slovo byl pro Piňose příznačný. Po léta jsme si posílali „pefátka“ neboli novoroční blahopřání, nesená právě v tomto duchu. To poslední obsahovalo mimo jiné následující text:

Buď!

Buď zdravý, dravý, hravý! Buď silný, pilný, vilný, fit!

Buď připraven, buď přichystán, buď při ruce! Buď čilý, buď milý!

Buď můj! Buď svůj! Buď náš!

Buď jak buď! Budiž!

Při čtení posledního řádku s odstupem času až zamrazí... Rekvielem za Aloise Piňose v chrámu sv. Michala se konalo v pátek 26. září a zúčastnila se jej řada brněnských i pražských skladatelů a dalších příslušníků kulturní obce.

Jindřiška Bártová

Za Pavlem Kleinem

Pamatuji si ho ještě z dob magisterských studií divadelní vědy na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Pavel studoval o dva ročníky nade mnou (studium zahájil v roce 1994), ale bylo to v období, kdy katedru vedl profesor Bořivoj Srba a studium bylo důsledně založeno na kreditovém systému, takže téměř všechny přednášky i semináře byly společné a navštěvovali je posluchači od prvního až do posledního ročníku. Pavel patřil k nepřehlédnutelným osobám už svým zjevem, vysokou štíhlou postavou a černými vlasy, ale také svou inteligencí a opravdovým zájmem o obor, což se projevovalo např. jeho aktivním zapojováním se do seminárních diskuzí.

V průběhu studia navštěvoval rovněž přednášky na katedře slavistiky, což u něj mj. podnítilo zájem o ruské divadlo, na jehož vědecký výzkum se začal soustavně orientovat. Na toto téma obhájil v roce 1999 diplomovou práci *Příspěvky k dějinám ruského symbolistního divadla první vlny*. Ve studiu pokračoval v letech 1999–2002 v doktorském studijním programu – obor teorie a dějiny divadla, filmu a audiovizuálních médií. Habilitoval se disertační prací *Specifika ruského symbolismu*, která získala 2. místo v prestižní soutěži Teatrologické společnosti o Cenu Václava Königsmarcka. Poté působil jako odborný asistent Ústavu pro studium divadla a interaktivních médií FF MU a Ateliéru scénografie Divadelní fakulty Janáčkovy akademie múzických umění v Brně, kde získal v roce 2006 obhájením disertační práce *Scénografové ve službách Les Ballets Russes 1909–1912. Počátky divadelní secese druhý titul Ph.D. v oboru teorie a dějiny scénografie*. Na obou fakultách realizoval přednášky (mj. o ruském dramatu a divadle období moderny, dějinách moderní světové i české scénografie, symbolismu a teorii vizuální komunikace) a semináře (např. metodologické či audiovizuální), zasedal v komisi pro státní závěrečné zkoušky. Vedl na stovku seminárních, bakalářských a diplomových prací, které měly mimořádný vliv na studenty, zejména v souvislosti s Pavlovou pomocí zorientovat se v dané problematice a nalézt vhodné vědecké téma pro každého z nich. Přednášel rovněž na zahraničních stážích ve Finsku (2004, 2006) a Portugalsku (2007).

Mezi těžiště jeho vědeckého zájmu patřily ruská moderna, symbolismus, teorie vizuální komunikace, dějiny moderní scénografie a brněnské Divadlo U stolu. Publikoval články v dením i odborném tisku (*Divadelní revue*, *Salto*), svými studii přispěl do nejrůznějších českých, cizojazyčných i zahraničních sborníků. Je spoluautorem devíti monografií: *Symbolismus na scéně MCHAT* (2003), *Podoby současné scénografie* (2003), *Dramatika ruského symbolismu I.–III.* (2002–4), *Manifesty ruského symbolismu I.–IV.* (2002–5), které napsal s Danuší Křicovou, Simonou Koryčánkovou a Margitou Havlíčkovou. Samostatná desátá s textem disertační práce, obhájená na DIFA JAMU, vyšla bohužel až posmrtně.

Věnoval se také dalším vědeckým i jiným aktivitám. Patřil mezi členy České asociace rusistů, zájmového sdružení

Ars comparationis a Teatrologické společnosti (v letech 2004–2006 byl navíc členem jejího výboru), Knihovní rady JAMU a redakční rady slovenského časopisu *Salto*, byl oponentem FRVŠ. Spolu se Světlanou Medulánovou zorganizoval v akademickém roce 2006–2007 v brněnském kině Art cyklus odborných veřejných přednášek *Resumé*, zaměřených na vnímání umění a jeho rezonanci v nás, v nichž poskytl prostor deseti různým odborníkům z oblasti uměnověd. Sám veřejně přednášel rovněž v brněnské pobočce Židovského muzea v Praze. Kromě toho se zabýval praktickým designem: pro brněnské nakladatelství Cesta graficky upravil desítky publikací, navrhoval zahradní architekturu.

Pavel vynikal především obrovskou pílí a pracovitostí; za svůj nedlouhý třiatřicetiletý život stihl toho udělat tolik, co se jinému nepoštěstí za dvojnásobek času. A přitom navíc sváděl neustálý boj se svou nemocí, která zřejmě nakonec vloni v létě přispěla i k jeho dobrovolnému, předčasnému odchodu z tohoto světa. Česká teatrologie přišla o nadaného odborníka, studenti o naslouchajícího a inspirujícího pedagoga, my o skvělého kolegu a přítele, který ojedinělým způsobem ctil týmovou spolupráci, neustále ostatní motivoval a podněcoval k aktivní činnosti. Nejen proto chybí a stále chybět bude...

Klára Hanáková

Ex... KAM, 2008, č. 1 + 2

Recenze na tři publikace vydané Janáčkovou akademií múzických umění v Brně na sklonku roku 2007

Vizitka JAMU jubilující i modernizované

Na podzim 2007 oslavila sérií divadelních, hudebních, výstavních a dalších akcí 60. výročí své existence Janáčkovu akademie múzických umění v Brně. Na svých dvou fakultách, divadelní a hudební, odchovala od r. 1947 mnoho stovek absolventů, kteří se poté stali významnými představiteli našeho kulturního života. V souvislosti s peripetemi společensko-politického vývoje a za udržování tradic i reflektování nových tendencí má za sebou řadu odlišných období, přičemž k výraznému kvalitativnímu posunu tu došlo především od počátku 90. let. Při této příležitosti vyšla v redakci prorektora Miroslava Plešáka a Josefa Ruszeláka neprodejná publikace *Vivat academia II*, obsahově i kompozičně navazující na obsáhlý stejnojmenný svazek editovaný k půlstoletí školy (ta mezitím vydala též čtyři další obdobné dílčí tisky) a shrnující činnost JAMU v posledním desetiletí.

Úhledná, pečlivě zpracovaná vázaná kniha velkého formátu na křídovém papíře a s množstvím tematicky pestřých, kvalitních, převážně barevných fotografií je koncipována přehledně.

Vhodně spojuje reprezentativní posílání s hutnou faktografií, takže dobře poslouží jak současným uživatelům, tak budoucím teatrologům. Po masarykovském mottu, básni Zdeny Zábranské, stručném kalendáriu nebo fotodokumentaci osmi dosavadních „doctores honoris causa“ ji uvádí rektorské zamýšlení prof. Václava Cejпка nad smyslem uměleckého školství, odrážející se v krédu JAMU pojímat umění jakožto „cestu k poznání sebe sama a světa kolem nás“. Průběžně inovovanou pracovní náplň jejích fakult přibližují oba děkanové, divadelník prof. Josef Kovalčuk a muzikolog prof. Ivo Medek; konkrétní statistické údaje o současném rozvoji školy shrnuje kvestorka dr. Lenka Valová. JAMU se může pochlubit např. zrenovovaným Studiem Marta, víceúčelovým areálem Astorka (o zde umístěné moderní knihovně informuje Mgr. Libuše Čížková), agilním edičním střediskem, každoročními divadelními festivaly *Setkání/Encounter*, hudebními soutěžemi, prestižními oceněními svých posluchačů atd. Zavedla bakalářskou, magisterskou i doktorandskou

formu studia s 13, resp. 23 dále rozhojňovanými studijními programy, od r. 2006 získávají všichni absolventi evropsky uznávaný *Diploma Supplement*. Ze speciálních přehledů vyčteme, že prostřednictvím mezinárodních sítí udržuje JAMU profesní kontakt se 24 státy, včetně např. USA a Japonska. Velmi cennou částí almanachu jsou podrobné soupisy absolventských inscenací „Marty“ (bývá jich každoročně kolem deseti a z celkové stovky náleží asi pětina českým premiérám) i Komorní opery (s přirozeně skromnějším počtem 35 titulů). Poté následují abecední seznamy absolventů obou fakult (s uvedením oboru, typu studia a ročníku), výčet jejich nynějších posluchačů, interních i externích pedagogů, přehled struktury jednotlivých pracovišť a příslušných vedoucích či akademických funkcionářů a konečně anglická resumé úvodních zásadních příspěvků. Jak vidno, na tuto vyhledávanou vysokou školu, kam se naposledy hlásilo přes tisíc zájemců (uspěla jich necelá třetina), může být nejen město Brno právem pyšné.

Vít Závodský

Jan Trojan – České zpěvohry 18. století

Půvabná knížka Jana Trojana nás vrací o tři století zpět – což bychom mohli uznat i jako jakousi hudební archeologii. Získat totiž dnes textový i notový materiál dílek, určených především obecnému lidu a psaných v jeho jazyce, představuje nekonečné hodiny strávené v archívech klášterních, městských, na kůrech, ve školách. Mnohdy autor ani není znám, v malých městech bývají autory kantoři, občas se mihne i známější jméno; velmi málo také víme o provozování těchto zpěvohr v době jejich vzniku. A přece jsou to poklady, které stojí za oživení, vždyť ani ta tematika se staletími nemění – politika, vojny, milostné vztahy, pijáctví, a nade vším dobromyslný humor. Nejpodstatnější část knihy je věnována operám hanáckým, psaným nezaměnitelným hanáckým nářečím: *Pargamotéka*, *Landebork*, *O prajském rumlu*, *Gront a puvod plesání hanáckýho*, *Maréna a Kedrota*, *Jora a Manda*, a *Píseň o císaři Josefovi II.*

Další tři zde uvedené opery mají společnou tematiku – O nevolnictví, selském pozdvížení a válce – a zasahují už

širší geografické oblasti: *Solatia pacis* byla objevena v Černínském archívu v Jindřichově Hradci, *Opera o selské rebelii* je situována do severovýchodních Čech a třetí *Pán a sedlák* pochází z Bakova nad Jizerou. Dále na nás čekají *Žertovné a satirické zpěvohry*, *Městské zpěvohry* (lišící se od venkovských náměty z maloměstského prostředí) a *Hry se zpěvy*.

Čeho si na knize neobyčejně cením, je řada notových ukázek, u všech titulů rozvrh opery, stručný obsah, neobyčejně detailní zpracování jak co se týká nálezu materiálů, tak různých zmínek a pojednání o nich, kdy se co – už v pozdějších dobách – hrálo, co je v rozhlasech atd. a zejména tři kompletní libreta! – *O prajském rumlu*, *Solatia pacis* a *O komínku*.

Dr. Jan Trojan nám připravil publikaci vskutku ojedinělou a přitom neobyčejně čtivou, doplněnou i četnými fotografiemi z různých provedení. Vydala JAMU v Brně jako 14. svazek edice *Acta musicologica et theatrologica* v roce 2007.

Věra Lejsková

Podnětná brněnská zamyšlení o Thálii

Před sedmi lety bylo na brněnské JAMU ustaveno Ediční středisko s prodejnou, nabízející zajímavé původní tituly pro odbornou i širší čtenářskou obec. U příležitosti loňského 60. výročí této významné umělecké školy vyšla tu (vedle jiných jubilejních tisků) obsáhlá, bezmála pětisetstránková, přehledně uspořádaná (J. Kovalčuk, V. Cejpek, J. Šotkovský, D. Drozd) a typograficky úhledná kniha *Přednášky o divadle a umění* (2007). I pro nevysokoškolskou veřejnost přináší názorný doklad zásadních proměn a dynamického rozvoje Divadelní fakulty se škálou nových studijních oborů v postlistopadovém období.

Oceněníhodná publikace zahrnuje ve čtyřech oddílech celkem 41 odatovaných habilitačních a profesorských přednášek, od r. 1990 do poloviny r. 2007 postupně přednesených a prodiskutovaných při veřejných zasedáních tamní umělecké rady. Svazek tak zkompletovaně navázal na trojici již rozebraných interních sborníků z počátku 90. let Divadelní studie 1–3. Chronologicky řazené texty nestejně rozsahu a pochopitelně též rozličného obsahového zaměření, jejichž pisatelé s následným shrnutím nepočítali, redaktori již v zásadě neujednocovali; plně jim ponechali volnost koncepčního pojetí – od stroze vědeckého pojednání s odkazy na odbornou literaturu po vylehčený esejistický styl (I. Osolsobě,

P. Švanda) nebo osobní vyznání. Ke každému z 28 zastoupených pedagogů (někteří tu logicky mají příspěvky dva) najdeme stručný medailonek J. Šotkovského (u dam zbytečně absentuje datum narození) a portrétní, resp. „pracovní“ fotografii. Seniozem souboru je všestranný literát L. Kundera, tři ze zastoupených (P. Scherhauser, J. Henke, A. Pernica) už bohužel nežijí. Autoři z nejobširnější úvodní části Dramaturgie a autorská tvorba (B. Srba, J. Kovalčuk, V. Cejpek, M. Uhde, L. Kundera, A. Přidal aj.) nabízejí především hlubší teoretické nebo historické reflexe, další pak vycházejí spíše ze své předchozí divadelní praxe (P. Oslzlý, M. Plešák). Tento přístup převažuje u pedagogů z oddílů Režie (A. Hajda, P. Scherhauser, Z. Mikotová, A. Goldflam) a Herectví (J. Karlík, J. Hlaváčková, V. Martinec, E. Derfler, N. Brettschneiderová, Z. Herfortová, J. Janěková). Oborovou rozkošatělost nynější výuky na DIFA pak zčásti dokumentuje čtvrtá kapitola označená *Varia*, věnující se např. problematice operetní, rozhlasové a televizní, dramatické výchově, scénografii (slovenská stať J. Zavorského) nebo překladatelství. Kniha není jen důstojným připomenutím jubilea JAMU coby vyhledávané školy s vysokou mezinárodní prestiží, ale též vítaným impulsem k dalšímu domýšlení obsažených témat.

Vít Závodský

Časopis KAM ostatně nebyl jedinou tiskovinou, v níž se objevily recenze či jiné ohlasy na knihy z produkce JAMU. Pro zájemce předkládáme seznam těch, které se zatím podařilo vyhledat a shromáždit:

Hala, Petr: *Květoslava Horáčková: Janáčkovy opery v překladech Maxe Broda*, Opus musicum, 2008, č. 1., s. 44–45.

Fišer, Zbyněk: *Janáčkovy opery v Překladech Maxe Broda*, Host, 2008, č. 6, s. 70.

Kubíček, Tomáš: *Spitzbardtova osobní cesta k řeči*, Rozrazil, 2008, č. 1, s. 50.

Lejsková, Věra: *Jan Trojan: České zpěvohry 18. století*, Hudební rozhledy, r. 61, 2008, č. 3, s. 55.

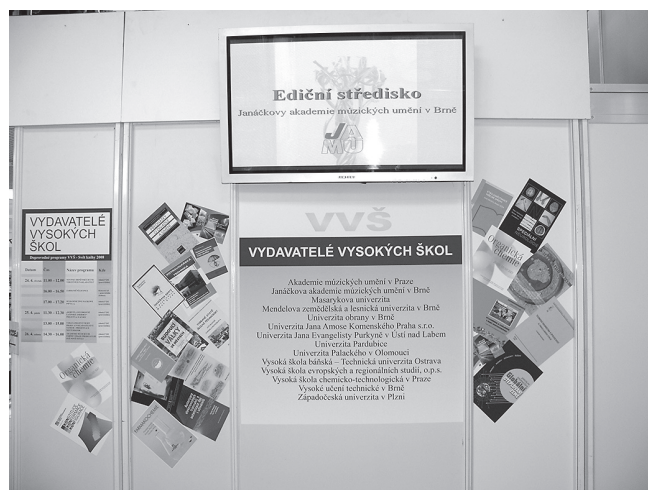
Perutková, Jana: *Jan Trojan: České zpěvohry 18. století*, Opus musicum, 2008, č. 2, s. 49–50.

Spitzbardt, Wolfgang: *Slova jako pouta* (Čtvrtá kapitola z knihy *Das schöpferische Wort/Tvůrčí slovo*, JAMU, Brno 2007), Rozrazil, 2008, č. 1.

Šafařík, Jiří: *Recenze na publikaci Jan Trojan: České zpěvohry 18. století* (6. 2. 2008, rukopis – chybí bibliografické údaje).

Žáček, Ivan: *Květoslava Horáčková: Janáčkovy opery v překladech Maxe Broda*, Opus musicum, 2008, č. 8, str. 56.

-kh-

— Fotografie —
z veletrhu
Svět knihy 2008,
který se i za naší
účasti konal
v Praze ve dnech
24.–27. dubna.

Elektronické služby Knihovny JAMU

Novinkou pro uživatele Knihovny JAMU je informační leták **Elektronické služby knihovny JAMU**, jehož cílem je přehledně seznámit se všemi dostupnými elektronickými službami knihovny. Na dvoustranném letáku jsou informace a stručné charakteristiky pěti služeb, které jsou přístupné z webové stránky knihovny: **online katalog**, který kromě vyhledávání literatury umožňuje online objednávání a také správu Čtenářského konta (půjčené knihy a jejich lhůta, prodloužení...), **JIB** – jednotná informační brána – vyhledávací rozhraní pro české i zahraniční katalogy, která obsahuje

oborovou bránu Musica (MUS), naskenovaný (dočasný) **Katalog hudebnin** (viz Občasník 2/2007), portál **Umění online** (viz Občasník 2/2007), **Absolventské práce** (plné texty ve formátu pdf) a avizovaný **Fond umělecké dokumentace** (prozatím dostupný fyzicky na požádání).

Leták je ke čtení, stažení a vtištění (formát pdf) k dispozici na: Knihovna – Informace – Elektronické služby knihovny JAMU (<http://www.jamu.cz/knihovna/info.html>).

Romana Kasperkevičová

Elektronické služby Knihovny JAMU

www.jamu.cz/knihovna

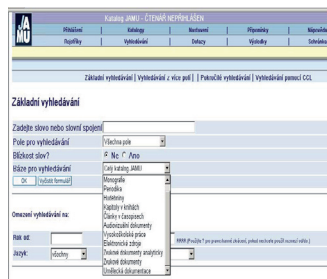
V případě dotazů a konzultací laskavě kontaktujte osobně, telefonicky, e-mailem zaměstnance Vaší Knihovny JAMU viz - [Zaměstnanci](mailto:Zamestnanci) nebo knihovna@jamu.cz

Elektronický katalog ALEPH500

- orientace v katalogu viz Tipy pro vyhledávání a FAQ
- v katalogu lze vyhledávat bez přihlášení, nelze však takto online objednávat a využívat služeb Vašeho Čtenářského konta
- Novinky** – nové přírůstky knihovny

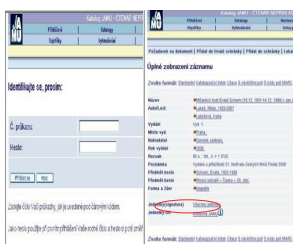
Přístupné báze :

- Monografie (beletrie, dramata, teoretické a studijní texty, ...)
- Periodika (časopisy, sborníky)
- Hudebniny (tištěné)
- Kapitoly v knihách
- Články v časopisech
- Audiovizuální dokumenty (videokazety, DVD; opery, filmy, divadelní inscenace...)
- Elektronické zdroje (CD-ROM)
- Vysokoškolské práce (bakalářské, magisterské, rigorózní, habilitační...)
- Zvukové dokumenty; Zvukové dokumenty analytický (CD)
- Umělecké dokumentace (Fond umělecké dokumentace JAMU; fotografie, plakáty, AV záznamy studentských inscenací, koncertů, festivalů...)* *připravuje se*

Čtenářské konto - **nutnost přihlášení do systému** (č. průkazu = ID ISIC nebo č.k. studentského průkazu ; heslo= Vaše heslo)

- objednávání (**Všechny jednotky**, dále Požadavky)
- kontrola a aktuálních výpůjček a požadavků, prodloužení výpůjček
- rezervace dokumentů, půjčených jinými čtenáři
- zjišťování výše případných upomínek
- změna přístupového hesla
- ověření data ukončení registrace
- zasílání novinek na e-mailovou adresu dle zadaných parametrů

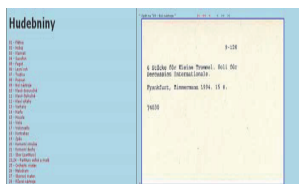
JIB (Jednotná informační brána)

- přístup <http://aleph.jamu.cz> – Katalogy
- vyhledávací rozhraní pro české i zahraniční katalogy a databáze, obsahuje oborovou bránu **Musica (MUS)** – hudba, hudební věda
- přehled o zahraniční odborné literatuře, o zapůjčení přes MVVS možno žádat knihovnu

Katalog hudebnin (naskenovaný)

- záznamy starších hudebních materiálů, které prozatím nenajdete v elektronickém katalogu ALEPH500, jsou přístupné v tomto dočasném, naskenovaném katalogu
- nutno objednávat (signatura) přes papírovou **Žadanku**

Umění on line

- portál pro přístup k externím oborovým elektronickým informačním zdrojům (EIZ)
- databáze, aresáfe, www

Absolventské práce

- přístupné pouze v rámci **Intranetu JAMU** (od r. 2006)
- plné texty absolventských prací JAMU (Bc., Mgr., ...)
- pouze záznamy prací viz elektronický katalog ALEPH 500 – báze Vysokoškolské práce - **připravuje se také přímý vstup do plného textu*

Fond umělecké dokumentace

- připravuje se*

Z nových přírůstků knihovny JAMU

Hudebniny

- Arriaga, Juan Crisóstomo de: *Obra completa = Complete works*. 3 sv.
Riley, John: *The art of bop drumming*.
Donizetti, Gaetano: *L'elisir d'amore : melodramma in due atti*.
Boïto, Arrigo: *Mefistofele: opera in un prologo, quattro atti e un epilogo*.
Puccini, Giacomo: *Suor Angelica : an opera in one act*.
Gluck, Christoph Willibald: *Orphée et Euridice (Pariser Fassung 1774): tragédie (drame-heroïque) in drei Akten*.
Piazzolla, Astor: *Double concerto pour guitare, bandoneón et orchestre à cordes*.
Britten, Benjamin: *Simple symphony for string orchestra (or string quartet)*.
Kilar, Wojciech: *Orawa na kameralną orkiestrę smyczkową*.
Penderecki, Krzysztof: *De natura sonoris no. 2 per orchestra*.
Świder, Józef: *Jubilate deo per coro (SATB), organo o pianoforte: Orgelfassung*.
Webern, Anton: *The Anton Webern collection of early vocal music, 1899–1909*.
Art song in English 50 songs by 21 American and British composers: low voice.
Russian operatic arias for soprano: complete with translations and guidance on pronunciation.
Crumb, George: *Makrokosmos for amplified piano*.

Knihy a DVD

- Art of conducting*. (DVD)
Contemporary African plays.
Divadla svítící do tmy: nesoustavné nahlédnutí do historie malých neprofesionálních scén 70. let 20. století.
Dva chrámy Josefa Kemra. (DVD)
Elkins, J.: *Proč lidé pláčou před obrazy*.
Emmy Destinn. (DVD)
Golovkina, S. N.: *Lessons in classical dance*.
Horáková, Š.: *Podobenství o Františku Vlácilovi: podle Markéty Lazarové*.
Ingham, R.: *From page to stage: how theatre designers make connections between scripts and images*.
Janů, Z.: *Deník sestry Lídy Baarové*.
Márai, S.: *Deníky I., II.*
Pazdera, J.: *Vybrané kapitoly z metodiky houslové hry. Seen and heard: six new plays by Irish women*.
Škvorecký, J. – Dorůžka, L.: *Psaní, jazz a bláto v pásech: dopisy Josefa Škvoreckého a Lubomíra Dorůžky z doby kultů (1950–1960)*.
Švanda, P.: *Paměť esejisty*.

Novinky ve fondu Knihovny JAMU můžete sledovat v elektronickém katalogu ALEPH50 – **Novinky** (pravý horní roh).
– **TIP**: Katalog nabízí průběžné sledování nových titulů v katalogu prostřednictvím kanálu RSS.

Brněnská sekce Teatrologické společnosti

V dubnu loňského roku byla z popudu brněnských a olomouckých členů Teatrologické společnosti, v čele s její tehdejší předsedkyní doc. Margitou Havlíčkovou, ustanovena její brněnská sekce. Činnost nové sekce byla oficiálně zahájena v září 2007 úvodní přednáškou profesora Bořivoje Srby, jednoho z pěti zakladatelů Teatrologické společnosti.

Brněnská sekce se zaměřuje především na organizování paralelního cyklu odborných přednášek, které se konají v Kabinetu divadelních studií Filozofické fakulty Masarykovy univerzity na ulici Gorkého 7, v učebně G1 v suterénu budovy G. Přednáškám, které jsou zpravidla uskutečňovány

jedenkrát do měsíce, je vyhrazeno úterní odpoledne (v čase od 17:00 do 19:00 hodin) a jsou otevřeny široké veřejnosti. Údaje o konkrétním datu a čase konání, včetně jména přednášejícího, názvu příspěvku a stručné anotace, lze získat na stránkách Teatrologické společnosti www.divadlo.cz/teatrologie nebo na stránkách Kabinetu divadelních studií www.phil.muni.cz/wdiv. Zájemci o aktivní účast mohou kontaktovat doc. Margitu Havlíčkovou na e-mailové adrese: GitaH@seznam.cz, zájemci o členství v Teatrologické společnosti naleznou potřebné informace na výše zmíněných webových stránkách. Všichni jsou srdečně zváni!

Přehled dosavadních přednášek brněnské sekce:

- Bořivoj Srba: *K metodologické problematice zkoumání takzvaných dějin českého divadla* [září 2007]
David Drozd: *Oresteia dvakrát naruby: dvě inscenace Aischylovy Oresteie v režii Miloše Hynšta – 1962 (Brno), 1980 (Uherské Hradiště)* [říjen 2007]
Danuše Kšicová: *Ornitologická symbolika v díle H. Ibsena, A. P. Čechova a M. Maeterlincka* [leden 2008] Součástí přednášky byla prezentace knihy dr. Pavla Kleina *Scénografové ve službách Les Ballets Russes (1909–1912). Počátky divadelní secese*. Knihu bylo možno na místě zakoupit.
Libor Vodička: *Triumf skepse (Dvojí způsob historismu v českém dramatu a činoherní dramaturgii po 21. srpnu 1968)* [únor 2008]
Mojca Kreft: *Událost v městečku Goga jako událost moderního slovinského divadla* [březen 2008] Přednáška se konala ve spolupráci s Divadelní fakultou JAMU v její budově.
Vladimír Maňas, Zdeněk Orlita: *Procesí náboženských bratrstev na příkladu Moravy v raném novověku* [duben 2008]
Veronika Ambros: *Golem mezi hororem a komedií, mezi divadlem a filmem, mezi loutkou a sochou* [květen 2008]

-kh-, -gh-

University of Portsmouth – postřehy ze zahraniční stáže

Komplex *University of Portsmouth* je v současné době prakticky středem celého města, rozkládajícího se na jižním pobřeží Anglie, v hrabství Hampshire. Jako univerzita škola existuje od roku 1992, před tímto datem ve městě fungovala *Portsmouth Polytechnic*, jež vznikla z jí předcházející *Portsmouth and Gosport School of Science and Arts*, založené v roce 1869. V současné době má pět fakult (*Portsmouth Business School*, *Faculty of Creative and Cultural Industries*, *Faculty of Humanities and Social Sciences*, *Faculty of Science*, *Faculty of Technology*), jež jsou dále děleny na jednotlivé katedry (resp. "školy" a "oddělení"). Univerzita samotná se stále snaží vyvíjet, jsou otvírány nové studijní kurzy, univerzita podporuje zapojování všech svých složek v různých, ať již univerzitních či jiných programech, spolupracuje s mnoha zahraničními školami, více než s evropskými s asijskými a africkými, a aktivně se snaží lákat studenty ze zahraničí. V posledních letech se objevuje snaha zasáhnout i univerzitní „trh“ ve střední a východní Evropě a Turecku. I proto vzniká v Portsmouthu velmi multikulturní prostředí, v mnoha směrech odlišné od většiny britských měst. I zde se sice tvoří jednotlivé národní komunity, ty jsou však velmi přístupné a snadno „mísitelné,“ nikoli uzavřené,

jak tomu bývá v jiných městech. Zahraničním studentům se tu vychází vstříc, už proto, že jejich počet na většině fakult (snad s výjimkou *Faculty of Creative and Cultural Industries*) je poměrně vysoký. Univerzita nabízí kurzy angličtiny, soustředící se na různé aspekty studia ve Velké Británii, organizuje poznávací zájezdy a různé seznamovací akce pro zahraniční studenty. Nejuzavřenější „komunitou“ je pak paradoxně domácí anglická, již se většina těchto akcí netýká či je z její strany ignorována.

Jak jsem již napsal výše, univerzita je jedním z důležitých center Portsmouthu. Univerzitní campus je i z architektonického pohledu jedním z nejvýraznějších komplexů města. To bylo za války značně poničeno a většina budov byla po válce vystavěna znovu, v rychlosti a bez ohledu na tradiční anglickou architekturu – některé části dost připomínají středoevropská sídliště (na pohled jde tedy o město relativně ošklivé, jen s mizivým množstvím památek, turisticky zajímavé především jako tranzitní místo při cestě na mnohem půvabnější Isle of Wight). V tomto ohledu moderní budovy (či rekonstruované, po válce zachované původní budovy) univerzity velmi vynikají.

Původně přístavní město se nyní stává více a více městem studentským,

univerzitní koleje jsou rozprostřeny po celém ostrově, kde se Portsmouth rozkládá, většina služeb se studenty počítá jakožto se svým nejvýraznějším zdrojem příjmů (což přináší četné slevy pro studenty v obchodech, restauracích, hospodách), snad každý druhý dům ve městě je pronajímán (což sráží cenu ubytování, jež je zde na britské poměry velice levné). Areál univerzity nabízí mnoho možností využití studijního či volného času po celý den (knihovna má otevřeno stejně dlouho jako většina klubů a hospod). Technické vybavení univerzity je na velmi vysoké úrovni, vybavenost knihovny ale má, alespoň z pohledu studenta médií či dramatu, jisté mezery.

Studium na britských školách klade (a zřejmě nejen univerzitách a nejen v Portsmouthu) velký důraz na samostatnou práci studentů a schopnost opatřit si samostatně potřebné informace, mnoho předmětů (ať v programech humanitního či technického rázu) je zakončováno esejem na dané téma, nikoli znalostní zkouškou. Studenti jsou podporováni k nabývání praktických zkušeností ve studovaném oboru, součástí mnohých oborů je povinná praxe, neboť úspěšnost absolventů na pracovním trhu je jedním z podstatných ukazatelů, podle něhož si studenti vybírají univerzitu (a ve Velké Británii je univerzit mnoho a všechny žijí ze školného, proto zde panuje výrazné a plodné konkurenční prostředí). Mezi volitelné předměty na *University of Portsmouth* patří také předměty, poskytující studentům orientaci v kariérních možnostech absolventů daných oborů.

Pravidla pro úspěšné studium jsou velmi striktní, i malé zpoždění při odevzdávání prací se trestá snížením maximální možné známky na čtyřicet procent, což je spodní hranice pro úspěšné absolvování předmětu. Práce jsou odevzdávány anonymně, označeny pouze studentským číslem, v rámci udržení objektivitě známkování je k jejich hodnocení často přizván i některý z profesorů nevyučujících daný předmět v daném roce. Znamky (pro

úspěšné absolvování musí být známka v rozmezí 40–100%) jsou občas trochu uměle drženy co možná nejnižší, nejlepší hodnocení (70% a výše) by nemělo mít více než deset procent studentů, aby bylo umožněno kvalitativní srovnání studentů všech britských univerzit. Na *University of Portsmouth* (a na ostatních univerzitách v Británii) funguje kreditový systém, student musí pro řádné zakončení semestru získat šedesát kreditů, polovinu z nich tvoří předměty pro daný obor povinné (většinou dva až tři).

Hodnotit kvalitu výuky po absolvování jednoho semestru není myslím příliš hodnověrné, přesto se o to pokusím. Absolvoval jsem kombinaci oborů *Media Studies and Creative Writing*, kurzy *Playwriting*, *Critical Review*, *The Short story* a *Writing for the Screen*, mimo to ještě dva kurzy *EAP (English for Academic Purposes)*. *EAP* není klasickou výukou jazyka, jde spíše o seznámení se se specifiky studia na vysoké škole ve Velké Británii. Možnost je absolvovat mají i studenti z Anglie, což se velmi doporučuje, neboť jsou zde sdělovány pro studium podstatné informace, mimo jiné ohledně psaní semestrálních prací (velký důraz je při jejich psaní kladen také na důsledné označování pramenů, z nichž student čerpá, i za drobné formální chyby v tomto směru se strhávají body v hodnocení), kromě toho jsou zde probírána pravidla psaní esejů, tvorby prezentací atd.

Studenti jsou při seminářích a přednáškách (jež jsou zpravidla dvouhodinové či tříhodinové) nabádáni k vlastní aktivitě a intenzivní přípravě na další hodiny (většinou formou vypracování dílčích prací a četby v hodině komentovaných děl; na druhou stranu prakticky neexistovaly postihy za nepřipravenost na hodinu, takže přístup jednotlivých studentů se dosti lišil), čas věnovaný předmětu mimo školu by měl být dle oficiálních školních doporučení roven minimálně trojnásobku času, stráveného ve škole. Povinností pro absolvování všech výše uvedených předmětů byla individuální (v jednom případě skupinová) prezentace, týkající se některého z probíraných témat. Důležitou složkou byly

také skupinové práce při hodinách, někdy jen lehce moderované pedagogy, část některých přednášek byla vyčleněna pro workshopy. Základ pro pozdější samostatnou práci byl tak často pokládán už v hodinách (v případě *Playwriting* dokonce povinně, jedna ze „zápočtových“ her musela vzniknout na základě skupinové práce). Přístup přednášejících ke studentským pracím je poněkud schizofrenní, alespoň z pohledu studenta českých škol (teď tedy mluvím o „kreativních“ pracích, nikoli fakticky podložených esejích). Funguje zde „systém pozitivní motivace“ (tedy u mě nefungoval, jak by měl, ale uplatňuje se zde) – pedagog si i v případech velmi složitých dokáže najít něco hodnotného v každé studentově práci a tím směrem pak studenta podporuje, kritizuje se zde velice opatrně a příliš ohleduplně a taktně. O to tvrdší je pak striktní bodové hodnocení (ovšem jeho slovní vysvětlení už je zase zaobalované do zdvořilostí a motivačních řečí).

Přístup k autorské tvorbě je (na bakalářském stupni) velmi analytický, jsou rozebírána díla již etablovaných autorů a studenti jsou často nabádáni ve svých pracích z těchto děl nějakým způsobem čerpat (formálně, obsahově, motivicky apod.). Pozitivně je hodnoceno především zvládnutí řemesla, mnohem méně již originalita prací (pakliže se student pokusí jít svou cestou, bude podporován, ale bude mít problém vejít se do bodovacích škatulek). Student je zároveň směřován k tomu, aby si vedl jakýsi „deník spisovatele“ (v mém případě povinné v *Playwriting* a *The Short Story*, obecně závisí na jednotlivých pedagozích), kde musí reflektovat vlastní práce a všechny změny učiněné v nich v průběhu času. Navíc je většinou povinen přikládat k většině semestrálních prací vlastní reflexi odevzdávaného díla, v níž má zohlednit mimo jiné vlivy (nejen) na seminářích probíraných autorů a stylů na výslednou práci.

Součástí seminářů jsou i besedy s lidmi z praxe, většina profesorů se také aktivně snaží nabízet studentům dílčí možnosti uplatnění jejich děl, ať již publikováním na zavedených internetových stránkách (např. *Critical*

Review, www.hackwriters.com spisovatele a pedagoga Sama Northa), prostor v každoročně knižně vydávané antologii děl studentů oborů spjatých s *Creative Writing*, možnost realizace vybraných her ve školním divadle či vyhledávání různých soutěží, jichž se mohou studenti se svými pracemi účastnit.

Portfolio předmětů nabízených pro obor *Creative Writing* je poměrně široké. Objevují se zde jak žurnalistické předměty, tak psaní pro různá média, od knih, novin a časopisů přes divadlo po média audiovizuální. Nejširší nabídka předmětů je asi v kategorii tvorby prozaické, nabízené předměty zahrnují snad všechny možné směry, jimiž se student může při psaní prózy vydat, od tvorby knih pro děti, přes cestopisy, povídky, romány, až po psaní autobiografie. V divadelní sféře (obor *Drama*, kombinovatelný s *Creative Writing*) se naopak cení komplexnost, studenti tohoto kurzu se seznamují na vlastní kůži se všemi aspekty divadelní profese (snad kromě těch technických), zabývají se režii, dramaturgií, psaním her i herectvím. Část mediální (obor *Media Studies*) je zase více teoretická, ovšem s teoretickými předměty zde nemám osobní zkušenost. *Creative Writing* je na bakalářském stupni bráno jako „půl-obor“, je volně kombinovatelný s mnoha dalšími obory, od žurnalistiky přes filmové, divadelní a mediální obory po jazyky (nejen angličtinu).

Josef Fišer

University of Ljubljana

Academy of Theatre, Radio, Film and Television

Když přiletíte na slovinské letiště Brnik, přivítají vás zasněžené vrcholky slovinských Alp, svěží horský vzduch a nádherná příroda. Možnost poznat malou část Slovinska jsem měla díky absolvování školení zaměstnanců v rámci projektu Erasmus.

Program Erasmus je spíše známý svými aktivitami individuální mobility studentů a pedagogů vysokých škol. Nově však také umožňuje výjezd na

— Budova rektorátu University of Ljubljana, Kongresni trg 12, 1000 Ljubljana, Slovinsko

partnerskou zahraniční školu nebo do zahraničního podniku zaměstnancům vysokých škol (jak pedagogickým, tak i administrativním). Účelem takové mobility je výměna zkušeností formou studijní návštěvy, stínování nebo jiného školení.

S kolegyní ze Studijního oddělení DIFA JAMU jsme tedy začaly řešit podobu našeho výjezdu na Zahraničním oddělení DIFA JAMU. První krok představuje volba vhodné instituce, na které bychom mohly školení společně realizovat. Po delším hledání jsme zvolily Divadelní, rozhlasovou, filmovou a televizní akademii (zkráceně AGRFT) pod University of Ljubljana. Dohodly jsme vhodné termíny a pak jsme se po schválení našich pracovních programů letecky vypravily v květnu 2008 do Slovinska.

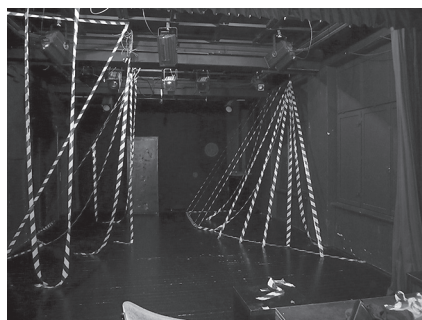
University of Ljubljana je institucí s velmi dlouhou historií, jelikož snahy o založení první slovinské univerzity se objevují již od konce 19. století. K jejímu založení však došlo až 1. září roku 1919.

První studijní obory byly realizovány na pěti fakultách, a to na fakultě právnické, fakultě umění, lékařské fakultě, technické fakultě a fakultě teologické.

University of Ljubljana má v současné době 22 fakult, 3 akademie a jednu „university college“ (studium v bakalářském studijním programu na „university college“ umožňuje studentům získat vyšší odborné nebo univerzitní vzdělání).

Se svými více než 57.000 studenty, kteří studují ve více než 1130 bakalářských a 110 magisterských programech, se řadí mezi největší univerzity na světě (v akademickém roce 2006/2007 registrovala University of Ljubljana 57.657 studentů; v kalendářním roce 2006 získalo 7.400 studentů akademický titul, 234 specializaci /jedno či dvouleté studium/, 728 studentů získalo magisterský titul a 327 titul Ph.D.).

Akademie AGRFT má v tomto roce celkem 99 registrovaných studentů, kteří studují ve čtyřech čtyřletých bakalářských studijních oborech: dramatická umění a rétorika; divadelní a rozhlasová režie; filmová a televizní režie; drama.

— Divadelní studio v budově AGRFT —

Jednou z podmínek školení zaměstnanců v rámci programu Erasmus je povinnost sestavit před jeho zahájením zmiňovaný program/plán školení (tzv. Work plan), jehož náplň musí potvrdit vysílající instituce (JAMU) i přijímající instituce (AGRFT). Naše pracovní

programy byly primárně zaměřeny na sdílení zkušeností z oblastí hlavních aktivit a činnosti obou oddělení (Oddělení vnějších vztahů a Studijní oddělení DIFA JAMU), hledání dalších typů spolupráce, stínování. Dále jsme se také snažily o prohloubení vzájemné spolupráce mezi oběma institucemi na mezinárodní úrovni.

Díky školení Erasmus jsme měly možnost poznat práci kolegů ve Slovinsku, vyměnit si zkušenosti a znalosti. Jako nejzajímavější aspekt tohoto výjezdu považuji možnost srovnání rozdílů v organizačních podmínkách mezi AGRFT a JAMU.

Zásadní rozdíl spatřuji v tom, že AGRFT nedisponuje dostatečným prostorem pro realizaci veškeré výuky. Budova, kterou akademie používá, není v jejím vlastnictví. Dokonce zde také chybí divadelní studio typu Studia Marta pro závěrečná představení, proto musí akademie pro absolventy najímat profesionální divadla, což je nejen finančně, ale i organizačně náročné. V budově akademie jsou k dispozici pouze dvě učebny, ve kterých je možné připravovat menší projekty a klauzurní práce. Přítomnost publika je však v těchto učebnách z prostorových důvodů takřka nemožná. Nicméně i přes nedostatek místa vzniká na AGRFT řada pozoruhodných studentských výstupů, ceněných i v mezinárodním měřítku – např. student filmové režie AGRFT získal v letošním roce nominaci na Oscara v kategorii studentských filmů.

Dvoutýdenní školení Erasmus, které jsem v letním semestru 2007/2008 absolvovala na AGRFT, nám nepřineslo jen výměnu zkušeností v rámci oboru, nové vědomosti a dovednosti, ale samotná možnost pracovat v jiném prostředí a prakticky si vyzkoušet jiné pracovní postupy se stala inspirací pro budoucí směřování vlastní práce.

Lucie Abou, Ivana Oulehlová

V závěru akademického roku proběhly volby nových děkanů Divadelní a Hudební fakulty. Do funkcí byli zvoleni doc. MgA. Zbyněk Srba, Ph.D. a doc. MgA. Vít Spilka. Rozhovory s nimi přineseme v dalším čísle.

Životní jubilea pedagogů a zaměstnanců JAMU (červenec – prosinec 2008)

Červenec

prof. Alois Hajda
Zdenka Hniličková
Karla Kalodová
Jarmila Polická
doc. Alena Vaňáková
prof. Mgr. Ján Zavarský

Srpen

doc. Mgr. Marta Beňačková
doc. Ludvík Kotzian
prof. PhDr. Josef Kovalčuk
Arna Motyčková
Karel Procházka
PhDr. Jarmila Turbová
Miroslav Zicha

Září

doc. MgA. Ivan Gajan
Ing. Yvona Hanáková
doc. Josef Pančík
prof. PhDr. Miroslav Plešák
PhDr. Zdeňka Stejskalová

Říjen

doc. MgA. Ivo Krobot
prof. Jaroslav Smýkal
Pavel Zatloukal

Listopad

Ing. Marta Černá
Jan Hladík
Jiří Pfeifer

Prosinec

Pavel Klouda
Břetislav Kremer
Magda Svobodová
Jan Škrob
prof. Rudolf Šťastný

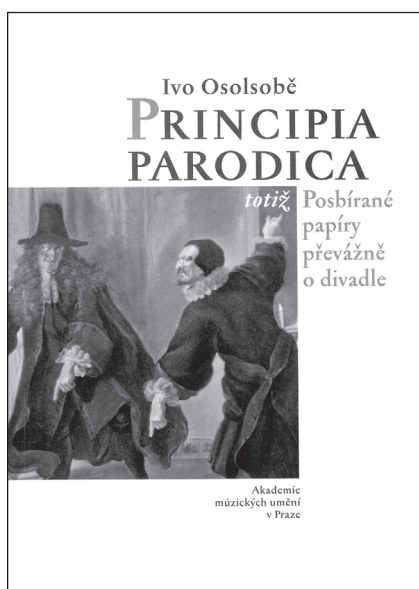
Noví profesori a docenti JAMU

Divadelní fakulta:

prof. PhDr. Petr Osolsobě, Ph.D.
doc. PhDr. Alena Blažejovská
doc. PhDr. Margita Havlíčková
doc. MgA. Zbyněk Srba, Ph.D.

Hudební fakulta:

prof. Alena Vlasáková
doc. Martin Smolka

V letošním roce oslavil své osmdesáté narozeniny prof. PhDr. Ivo Osolsobě, k nimž mu dodatečně blahopřejeme; zároveň reprodukuje titulní stranu jeho poslední knihy, vydané v roce 2007.

Autoři Občasníku 2008/I-II:

MgA. Lucie Abou,
Divadelní fakulta
prof. PhDr. Jindřiška Bártová,
Hudební fakulta
doc. MgA. Marta Beňačková,
Hudební fakulta
Tomáš Cafourek,
student Hudební fakulty
Jaromír Dušek,
publicista
BcA. Josef Fišer,
student Divadelní fakulty
Mgr. Klára Hanáková, Ph. D.,
Ediční středisko JAMU
doc. PhDr. Margita Havlíčková,
Divadelní fakulta
Mgr. Romana Kasperkevičová,
Knihovna JAMU
Ondřej Koláčný,
Hudební fakulta
Věra Lejsková,
publicistka
Pavel Lojda,
student Hudební fakulty
BcA. Jan Motal,
student Divadelní fakulty
Johana Obršlíková,
Hudební fakulta
MgA. Jakub Ondroušek,
Divadelní fakulta
prof. PhDr. Petr Osolsobě,
Divadelní fakulta
prof. Petr Oslzlý,
Divadelní fakulta
Ing. Ivana Oulehlová,
studijní referát Divadelní fakulty
MgA. Kateřina Polášková,
Hudební fakulta
Mgr. Jana Slimáčková, Ph. D.,
Hudební fakulta
doc. Wolfgang Spitzbardt,
Divadelní fakulta
prof. Adolf Sýkora,
Hudební fakulta
prof. Alena Štěpánková-Veselá,
emeritní rektorka JAMU
PhDr. Vít Závodský,
publicista

Autoři kreseb a fotografií:

Jan Dvořák, Josef Fišer, Petr Francán,
Pavel Nesvadba, Petr Kačárek, Václav Kovář,
Jakub Ondroušek, Josef Ruzelák a archiv JAMU

OBČASNÍK JAMU 2008/I-II

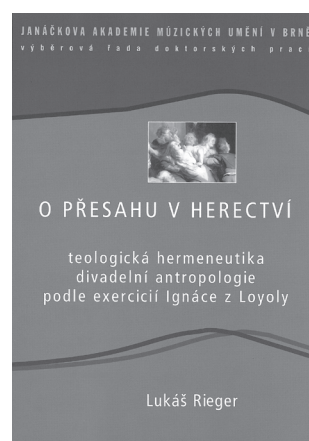
Redakčně připravili
Klára Hanáková (ES JAMU)
a Miroslav Plešák
za spolupráce Jindry Bártové
E-mail: kovarova@jamu.cz

Grafická úprava a sazba:
Donato, Šaracova 2, Brno

Tisk: Ediční středisko JAMU

www.jamu.cz/edicni-stredicko

V edici Výběrová řada doktorských prací dosud vyšlo:

Podrobnější informace o jednotlivých titulech z produkce Edičního střediska JAMU včetně jejich stručné anotace a přední strany obálky lze nalézt v databázi České knihy: www.ceskeknihy.cz

Po otevření webové stránky klikněte v levém sloupci na ikonu „Nakladatelé“. Poté do kolonky „Název“ zadejte „JAMU“ a spusťte vyhledávání pomocí ikony „Hledej“. Rozbalí se Vám řádek, kde je uvedeno JAMU, ISBN, Detail a Tituly, pod nimiž se nachází grafický znak knihy. Kliknutím na něj se dostanete do vydaných titulů aktuálního roku (nahore lze přepnout i na starší roky) a nakonec opět kliknutím na konkrétní titul získáte požadované informace.

-kh-